

Z právní praxe.

Přehled judikatury nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

A d v o k á t i.

Kandidát advokacie, žádající o zápis do seznamu kandidátů advokacie, nemusí sice býti úplně bezúhonný, avšak nesmí býti odsouzen pro trestný čin, uvedený v § 3 soudní instrukce č. 81/1853 ř. z. I ten, kdo se nemíní věnovati soudcovskému stavu a žádá o přijetí do soudní praxe, podléhá ustanovení § 3 soudní instrukce č. 81/53 ř. z. Ustanovení § 2 a novely k adv. řádu č. 40/22 Sb. z. a n. nelze použiti ani obdobou na zápis do seznamu kandidátů advokacie. (Rozh. ze dne 2. května 1935, R I 434/35.)

A n u i t y.

Předpisy § 216 ex. ř., odst. 2. a § 18 kn. ř., pokud poskytují jen tříletým opětujičím se dávkám stejné pořadí s právem samým, se nevztahují na anuity. I anuity starší 3 let poživají pořadí jistiny, pokud nejsou promlčeny podle § 1480 obč. zák. K tomuto promlčení lze přihlížeti jen k námitce stran. Nevznesl-li účastník proti přikázání anuit odpor z důvodu promlčení, nemůže to doháněti v opravném řízení. (Rozh. ze dne 29. května 1935, R II 242/35.)

A u t o m o b i l y.

S hlediska vyvinění podle § 2 aut. zák. nezáleží na tom, zda řidič zodpovídá podle všeobecných zásad občanského zákoníka za vlastní zavinení. Řidič automobilu, jenž viděl na vzdálenost 50 kroků malé děti, měl učiniti veškerá opatření, měl výstražné znamení opakovati, nesměl v jízdě pokračovati, nýbrž ji měl zmírniti a po případě zastaviti. Nelze-li pochybovati o tom, že, kdyby byl řidič užil všech opatrnosti, nebylo by došlo k úrazu dítěte, nepřichází v úvahu případné spoluzavinení rodičů dítěte z důvodu opominutého dozoru. (Rozh. ze dne 21. března 1935, Rv I 588/33.)

B a n k y.

Ustanovení 4. odstavce čl. XXXV. zák. č. 54/32 Sb. z. a n. vztahuje se jen na takové společenské podniky, které byly se sanovanou bankou hospodářsky spjaty aspoň poloviční účastí na základním kapitálu buď již v době, kdy představenstvo banky bylo zpraveno o poskytnutí podpory z veřejných prostředků po vyhlášení zákona č. 54/32 Sb. z. a n. nebo v případě, že byla bance poskytnuta podpora ještě před vyhlášením zákona č. 54/32 Sb. z. a n., již v době tohoto vyhlášení. Poskytnutí úvěru není trvalou účastí na základním kapitálu akciové společnosti ve smyslu odst. 4., čl. XXXV. zák. č. 54/32 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 16. května 1935, Rv II 282/35.)

Ku provedení úsporných opatření podle čl. XXXV, odst. 3. zák. č. 54/32 Sb. z. a n., není povolán rozhodčí soud, zřízený podle odst. 5., § 17 b), čl. XXVII téhož zákona. Snížení odpočivných a zaopatřovacích požitků ve smyslu zák. č. 54/32 Sb. z. a n. (odst. 4., čl. XXXV) musí předcházeti jejich přezkoušení v tom směru, zda jejich smluvní výměra

byla nepřiměřeně veliká (nadměrná) a teprve podle výsledku tohoto přezkoušení lze přikročiti k jich snížení. (Rozh. ze dne 16. května 1935, Rv II 155/35.)

D á v k a z m a j e t k u.

Uplatnění věcného ručení za dávku z majetku podle § 62 zák. č. 309/20 Sb. z. a n. nemůže se státi přímým exekučním zákrokem proti novému vlastníkovi nemovitosti, nýbrž teprve zvláštní platební výzvou ve smyslu prováděcího nařízení č. 463/20 Sb. z. a n. (k § 62, příp. 61 posl. odst.). Nebyl-li tento postup v exekučním návrhu tvrzen a exekuční návrh byl opřen jen o platební výzvu, která zněla na bývalého majitele nemovitosti, nikoliv na stranu povinnou, nelze exekučnímu návrhu vyhověti. (Rozh. ze dne 17. dubna 1935, R I 52/35.)

D o l o ž k a (v a l u t o v á).

Domáháno-li se dvěma žalobami zaplacení činže a náhrady za užívání přenechaného inventáře za různá období nájemní smlouvy, jde co do přípustnosti dovolání o samostatné pohledávky. Bylo-li v nájemní smlouvě ujednáno, že kdyby nastala za smlouvy změna kursu československé koruny k dolaru podle stavu ze dne smlouvy a kdyby rozdíl v kursu činil nejméně 20% tehdejšího kursu, se má o tento rozdíl činže zvýšiti, pokud se týče snížití, — platilo toto ujednání stejnou měrou na prospěch nebo ke škodě té neb oné strany podle toho, jak se vyvinou kursovní poměry. Mezičinný určovací návrh, týkající se t. zv. dolarové doložky, jest přípustný, měla-li rozhodnutím o něm býti rozřešena nejen otázka nároku na zaplacení nájemného pro spor, v němž byl návrh učiněn, nýbrž i pro budoucně splatné nájemné. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, Rv I 14/35.)

D o m o v n í c í.

Právní poměr v příčině užívání domovnického bytu nelze zrušiti příkazem podle § 567 c. ř. s., i kdyby byl domovnický poměr ujednan na určitou dobu. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Rv I 684/35.)

D o v o l e n á.

„Vysazením“ z práce zaniká nárok zaměstnancův na dovolenou jen, když doba, po kterou zaměstnanec v tom kterém roce pro „vysazení“ z práce nekonal službu, dosáhla nebo překročila dobu dovolené, stanovenou v § 17 zákona o obch. pomocnících. (Rozh. ze dne 10. května 1935, Rv I 742/35.)

D r a ž b a.

Dražební řízení lze po povolení opětne dražby zrušiti na návrh vyžadujícího věřitele jen za souhlasu všech osob jmenovaných v § 154, odst. 1. ex. ř. (Rozh. ze dne 1. března 1935, R II 576/34.)

Při předražku mohou podle uvážení soudu jako jistota býti připuštěny též vkladní knížky domácí spořitelny, hospodářské nebo jiné záložny nebo i jiných peněžních ústavů v § 56 c. ř. s. nejmenovaných. (Rozh. ze dne 21. března 1935, R II 104/35.)

Bylo-li povoleno nové dražební řízení před uplynutím lhůty § 151, odst. 3. a § 200, č. 3 ex. ř., lze se tomu brániti jen rekurssem, nikoliv žalobou podle § 35 nebo 36 ex. ř. (Rozh. ze dne 15. března 1935, Rv II 66/35.)

Při venkovských statcích nemůže v případě § 151, odst. 3. ex. ř. ani pro jinou pohledávku, než ohledně níž dražební řízení bylo zastaveno, býti navrženo opětovné zahájení dražebního řízení před uplynutím půl roku od dražebního roku. I když nebyla do usnesení, jímž dražební řízení

podle § 151 ex. ř. bylo zastaveno, pojata doložka, že do půl roku od dražebního roku nemůže býti navrženo, by dražební řízení bylo znovu zahájeno, nemá to vliv na pozdější rozhodování o novém návrhu na zahájení dražebního řízení, a jest povinný oprávněn podat rekurs proti usnesení, jímž byla exekuce nucenou dražbou nemovitosti povolena, ač ještě neuplynula půlroční lhůta, třebaže si nestěžoval do onoho zastavovacího usnesení. (Rozh. ze dne 28. března 1935, R I 283/35.)

E x e k u c e.

Bylo-li v záповědi vydané za berní exekuce uvedeno, že československý stát jako vymáhající věřitel je oprávněn pohledávku dlužníka do výše vymáhaných daní vybrati, jest československý stát oprávněn i k tomu, by na základě rozsudku, jehož si dlužník vydobyl proti poddlužníku, vedl exekuci přímo proti poddlužníku, pokud se týče proti jeho právním nástupcům, a to každou exekuci i exekuci na svršky. (Rozh. ze dne 1. března 1935, R I 84/35.)

Byla-li navržena exekuce jen na mzdu, nelze do mzdy beze všeho čítati i diety, jež jsou vypláceny povinnému, pracuje-li jinde, mimo smluvenou odměnu za práci. (Rozh. ze dne 2. března 1935, Rv I 630/33.)

Měli-li v době zabavení pohledávky dlužník již exekuční titul pro tuto pohledávku a na jeho základě již vedl exekuci, nelze vykonati práva dlužníkoví z toho vzešlá jinak, než vstoupením do exekuce na místo původního vymáhajícího věřitele pokračováním v ní. (Rozh. ze dne 8. března 1935, R I 1521/34.)

Návrh na povolení exekuce jest zamítnouti, není-li z něho jasno, zda vymáhající věřitel navrhuje exekuci na členské podíly člena spolčenstva, či na to, co pro člena spolčenstva vybude při jeho výstupu ze spolčenstva. Vymáhající věřitel, navrhuující exekuce zabavením a přikázáním vypořádacího podílu člena představenstva, nemůže se domáhati, by spolčenstvu byla po povolení exekuce soudem doručena výpověď podílu povinného. (Rozh. ze dne 14. března 1935, R I 129/35.)

O návrhu na odklad exekuce jest příslušný rozhodovati exekuční soud (na Slovensku) i tehdy, byl-li návrh učiněn samostatným podáním. O takovém návrhu není povolán rozhodovati soud, jenž byl dožádán jen o výkon povolené již dražby. (Rozh. ze dne 14. března 1935, Nd I 94/35.)

Podle § 39, č. 1 ex. ř. se nevyžaduje, by neúčinnost exekučního titulu byla vyslovena právě rozsudkem, stačí, byl-li jinak prohlášen za neúčinný. Nebyl-li rozsudek pojišťovacího soudu, vyměřující invalidní důchod podle poměrů v době jeho vynesení, jako takový zrušen, nýbrž ústřední sociální pojišťovna po lékařské prohlídce vzhledem k změnám zdravotním poměrům výplatu invalidního důchodu zastavila, stal se tím rozsudek pojišťovacího soudu, založený na jiném skutkovém základě, bezpředmětným. (Rozh. ze dne 16. března 1935, R I 20/35.)

Ve Velké Praze jest i po zřízení okresního soudu exekučního (vl. nař. č. 165/1926) příslušným k povolení exekuce vyklizením nemovité věci na základě mimosoudní výpovědi jako dříve okresní soud, v jehož obvodu jest předmět najatý nebo pachtovaný (§ 4, odst. 1., č. 5 ex. ř.). (Rozh. ze dne 29. března 1935, R I 270/35.)

Podle § 350 ex. ř. může věřitel, jemuž přísluší vykonatelná pohledávka peněžitá, již na základě exekučního titulu, který vyslovuje přípustnost exekuce na nemovitost povinného, vésti na tuto nemovitost, na které není ještě vloženo po povinného právo vlastnické, exekuci knihovními zápisy a tedy i vnučeným zřízením práva zástavního a za tím účelem prokázav nabytí práva vlastnického způsobem vyhovujícím § 87 kn. zák., domáhati se jednak knihovního vkladu tohoto práva ve prospěch povinného a na základě tohoto zápisu práva zástavního pro svou vykonatelnou pohledávku. (Rozh. ze dne 17. dubna 1935, R I 1698/34.)

V y r o v n a c í s o u d je příslušný povolití exekuci podle výpisu ze seznamu přihlášek ve vyrovnacím řízení. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Nd II 44/35.)

Nařízení o vyklizení, vydané podle § 125 stav. řádu pro Čechy ze dne 8. ledna 1889, čís. 5 z. z. čes. obecní radou obce jako stavebního úřadu první stolice, není exekucním titulem podle § 1 ex. ř., i když okresní úřad potvrdil jeho vykonatelnost. (Rozh. ze dne 2. května 1935, R I 377/35.)

F o r m a s m l o u v .

Byla-li písemnost smlouvy určena vůlí stran, platí předpis § 886 obč. zák., že smlouva přichází k místu teprve jejím podpisem a platí podle § 884 obč. zák. právní domněnka, že strany před podpisem nechtějí býti vázány. Ústní ujednání neplatí v takovém případě ani jako předběžná smlouva podle § 936 obč. zák. (Rozh. ze dne 24. května 1935, Rv I 1070/33.)

J i s t o t a .

Složením jistoty k soudu je podle § 56 c. ř. s. a § 78 ex. ř. zřízeno zástavní právo k předmětu složenému pro nárok, vzhledem k němuž jistota byla dána, a nelze jistotu tu bez svolení vymáhajících věřitelů ani vydati, ani ji k jinému účelu použítí. (Rozh. ze dne 6. března 1935, R I 90/35.)

J u r i s d i k č n í n o r m a .

Soud nemůže učiniti opatření podle § 61 j. n. sám od sebe, nýbrž jen k návrhu. (Rozh. ze dne 12. dubna 1935, R I 220/35.)

K l i d ř í z e n í .

Nenavrhl-li žalobce ihned při prvním roku rozsudek pro zmeškání proti nedostavivšímu se žalovanému, nemůže tak učiniti dodatečně a nastal klid v řízení. Návrh na pokračování řízení, jsoucího v klidu, učiněný před uplynutím 3 měsíční lhůty, případně jiné smluvené lhůty, jest odmítnouti z úřadu nebo k návrhu. Nestalo-li se tak, jde o vadu, jež je napravena tím, že druhá strana se pustila do jednání, nevytýkajíc porušení předpisů o klidu řízení. (Rozh. ze dne 29. května 1935, R II 220/35.)

K o n k u r s .

Úpadce není oprávněn k rekursu proti rozhodnutí správce a proti usnesení věřitelského výboru o odporování právních jednání. Proti usnesení konkursního komisaře, jímž vzal na vědomí usnesení věřitelského výboru o přístupu správce konkursní podstaty k trestnímu řízení pro maření exekuce jako soukromého účastníka, jest rekurs úpadce nepřipustný. Dohoda o uhrazovací jistině pro vybývání patronátních břemen není součástí zpeněžovacího řízení v konkursu. Patronátní jmění a s ním spojená patronátní práva náležejí do konkursní podstaty. Je-li následkem záboru nemovitostí spojených s patronátem stanovena uhrazovací jistina k zajištění vybývání patronátu, jde o vylučovací právo podle § 12 konk. ř. Vlastník zabraného statku zůstává i nadále patronem, pokud mu zůstal kmenový zbytek statku, a může mu býti ponechána i správa tohoto odděleného jmění. Vlastník pozbývá patronátu, tudíž i práv i povinnosti pozbytím zbytku kmenového statku; tento zbytek kmenového statku není vyloučen z exekuce a náleží do konkursní podstaty. Úpadce není oprávněn se statkem tím volně nakládati a o něm právní jednání s účinností proti konkursním věřitelům konati. Totéž platí i o uhrazovací jistině. Úpadce není proto ani oprávněn k rekursu proti usnesení konkursního komisaře, jímž bylo vzato na vědomí usnesení věřitelského výboru o schválení dohody o uhrazovací jistině. Proti vstupu správce

konkursní podstaty do exekučního řízení, zahájeného proti úpadci, není úpadce oprávněn k rekursu. (Rozh. ze dne 16. dubna 1935, R I 394/35.)

K pohledávkám za podstatou podle § 49, č. 2 konk. ř., náleží i náklady sporu uložené správci konkursní podstaty. Třebas byla poukázána útrátová pohledávka podle rozvrhového usnesení správci konkursní podstaty, nejde o jeho osobní nárok, nýbrž o pohledávku konkursní podstaty samé, zúčastnil-li se správce konkursní podstaty rozvrhového řízení v této vlastnosti. (Rozh. ze dne 8. května 1935, R I 192/35.)

K o r r e a l i t a .

Předpis § 891, věta třetí obč. zák., není hmotně právním ustanovením, nýbrž obsahuje procesuální předpis, platný v době vydání občanského zákona a zrušený čl. I, odst. 2. uv. zák. k civ. ř. s. (Rozh. ze dne 10. května 1935, Rv I 1120/33.)

K o u p ě .

Mělo-li dojít podle prodejních podmínek k přijetí kupitelovy objednávky prodatelem potvrzením objednávky nebo reálním plněním podle objednávky, nedošlo k ujednání (hotovosti) smlouvy, jestliže prodatel po dojiti objednávky neoznámil ihned objednateli, že jeho nabídku přijímá nebo bez průtahu ji nesplnil. Zásadě poctivého obchodování se přiči, neuznává-li příjemce nabídky zrušení pevně udělených mu příkazů, nebyl-li by při tom vázán lhůtou dáti objednateli potvrzení o objednávce, nebo je vůbec dáti nemusil, nebo mohl-li by objednávku v libovolné lhůtě reálně plnit. (Rozh. ze dne 21. března 1935, Rv I 363/33.)

Změnily-li se po prodeji zboží na úvěr majetkové poměry ve smyslu § 1052 obč. zák. v neprospěch kupitele, nemusí sice prodatel plnit, nemůže však jednostranně modifikovati kupní smlouvu tak, že by z ní eliminoval ujednání o úvěru a tak se zbavil povinnosti plniti předem na úvěr a si osoboval právo plniti jen proti hotovému zaplacení. Odvolává-li se prodatel na změněné poměry a odpírá-li se zřetelem na ně plniti bez hotového zaplacení nebo zajištění, dlužno věc posuzovati tak, jako by mezi stranami byla hned od počátku stanovena rozvazovací podmínka ve smyslu klausule „rebus sic stantibus“ a že nastává zrušení smlouvy, jestliže tato podmínka nastane. (Rozh. ze dne 13. dubna 1935, Rv I 821/33.)

Má-li ten, kdo nabytí věci koupí nikoliv od oprávněného vlastníka, nabytí ve smyslu § 367 obč. zák. vlastnictví k věci, musí jak v době uzavření kupní smlouvy, tak i odevzdání koupené věci, a byla-li věc odevzdána pod odkládací podmínkou, i po celou dobu až do splnění podmínky býti bezelstným, t. j. nesmí míti vědomost o tom, že zeizitel nebyl vlastníkem prodané věci. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Rv I 1007/33.)

Předpis § 921 obč. zák. není předpisem práva velicího. Byla-li kupní smlouva o prodeji věci (motocyklu) s výhradou práva vlastnického shodou vůlí stran zrušena, jest na žalobci, jenž se domáhá vrácení věci, by se bránil případnému nároku žalovaného na vrácení splátky kupní ceny podle § 921 obč. zák. námitkou, že není povinen k vrácení splátky proto, že má proti žalovanému nárok pro opotřebení nebo poškození věci a by námitku tu též skutkově opodstatnil. Ne učinil-li tak, není překážkou, by nebylo vyhověno žalobě na vydání věci jen za současného vrácení přijaté splátky z ruky do ruky. Žalobce neomlouvá námitka, že bude moci teprve po vrácení věci spolehlivě zjistiti její stav. (Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Rv I 668/33.)

N á j e m.

Městská rada pražská jest oprávněna uzavíratí nájemní smlouvy. (Rozh. ze dne 4. dubna 1935, Rv I 459/35.)

N e j a s n o s t ú m l o u v y.

Úmluva, že má býti plněno podle libovůle dlužníka, omezuje práva věřitele více než úmluva, že se má plniti „podle možnosti“ nebo „až se dá“, a jest proto takovou nejasnou úmluvu vyložit tak, že se splnění pokládá za ujednané „podle možnosti“, nebo „až se dá“. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Rv I 979/33.)

N e k a l á s o u t ě ž.

Výhoda, poskytnutá tisku v § 3 zák. proti nek. sout., nevztahuje se na žaloby zdržovací a odstraňovací, aniž na povinnost k veřejnému odvolání. (Rozh. ze dne 1. března 1935, Rv I 166/35.)

Drogista může býti soutěžitelem lékárníka, i když není oprávněn k prodeji léčiv. (Rozh. ze dne 4. května 1935, R I 331/35.)

Nejde o jednání, přičítící se dobrým mravům soutěže, bylo-li zákazníkům, žádajícím určité zboží (Maggi), vydáváno jiné zboží, bylo-li v prodejně na místě dobře viditelném vyvěšeno tištěné upozornění, dobře čitelné velkého rozměru, hlásající, že se v prodejně prodává jen toto jiné zboží.

Nepřítčí se dobrým mravům soutěže, naléváno-li zboží určité firmy do nádob firmy jiné. (Rozh. ze dne 12. dubna 1935, Rv II 1065/33.)

N e m a n ž e l s k é o t c o v s t v í.

Procesní soud, mající rozhodnouti po vyhovění odporu podle § 156 obč. zák. o žalobě z nemanželského otcovství, nesmí se obíratí otázkami, vyhrazenými v § 156 obč. zák. soudci nespornému, nýbrž jen vlastním předmětem žaloby. (Rozh. ze dne 1. března 1935, Rv II 120/35.)

Byla-li žaloba, podaná toliko o uznání otcovství, pravoplatně zamítnuta jen z formálního důvodu, že není předpokladů pro žalobu určovací, o otcovství k nemanželskému dítěti a o závazcích z nemanželského otcovství nebylo však vůbec rozhodnuto, nebrání zamítací rozsudek o této pozitivní žalobě určovací podání žaloby ani o témže nároku, — není-li tu již dřívější překážky —, a nelze mluvití proto o materiální právní moci v příčině žaloby na určení otcovství a plnění výživného. (Rozh. ze dne 15. března 1935, R II 66/35.)

Žalobu o uznání nemanželského otcovství jest posuzovati podle práva platného v zemi České a Moravskoslezské, měla-li v době porodu nemanželského matka a tedy i dítě, jakož i žalovaný bydlíště v Čechách, třebaž zplození dítěte se stalo na Slovensku. V případě výměry výživného jest dovolání nepřipustné jen tehdy, jde-li o souhlasné rozhodnutí nižších soudů. (Rozh. ze dne 29. března 1935, Rv II 232/35.)

Tim, že matka dítěte dala je zapsati na farním úřadě do matriky křtěnců jako nemanželské, nebylo manželi matky dítěte odňato oprávnění k žalobě podle § 158 obč. zák. (Rozh. ze dne 17. dubna 1935, Rv I 1244/33.)

N e z a m ě s t n a n í.

Pojistnými premiemi nejsou v § 2 b) zák. č. 34/34 míněny příspěvky k sociálnímu pojištění.

Předpokladem § 4, odst. 2. zák. č. 34/34 Sb. z. a n. není, by osoba, provozovavši živnost, které se musila vzdáti pro hospodářské poměry, splnila formální předpisy živnostenského řádu pro oprávnění k provozu

živnosti, nýbrž stačí, že byla samostatně vydělečně činnou. (Rozh. ze dne 21. března 1935, R I 238/35.)

Útraty sporu a exekuce jsou příslušenstvím vymáhané pohledávky, sdílejí její osud, nezáleží na tom, zda vznikly před či po 28. únoru 1934 a platí o nich § 1 zák. č. 34/34 Sb. z. a n., platí-li pro pohledávku samu. (Rozh. ze dne 22. května 1935, R II 227/35.)

Úroky pohledávek, vymáhaných proti nezaměstnaným, jsou jich příslušenstvím, takže při posouzení, zda jde o zákonnou výjimku podle § 2, lit. c) zák. č. 34/34 Sb. z. a n. rozhoduje jen vznik pohledávky a nikoliv jejího příslušenství. (Rozh. ze dne 22. května 1935, R I 412/35.)

Výhod zákona č. 34/34 Sb. z. a n. není účasten, kdo převedl pozemky v dražbu dané po vydání zákona jako nezaměstnaný jen proto; by oddálil uspokojení pohledávky vymáhajícího věřitele podle tohoto zákona. Byl-li takové osobě přece povolen odklad podle zákona č. 34/34 Sb. z. a n., jest vydrazitel, který pozemky vydrazil bez jakékoliv výhrady, oprávněn k rekursu. (Rozh. ze dne 22. května 1935, R I 424/35.)

Nezákonnost.

Pojem „nezákonnosti“ podle § 46 (2.) nesp. zák. byl zákonem vyložen v čl. V, č. 1 nov. a jest tohoto zákonného výkladu (§ 8 obč. zák.) použití při rozhodování všech případů po účinnosti novely, t. j. od 1. ledna 1935. Neúplnost řízení mohla by býti nezákonností jen, kdyby byl porušen předpis § 23 nesp. zák. (Rozh. ze dne 15. března 1935, R II 27/35.)

Obnova.

Obnova řízení z důvodu § 530, č. 7 c. ř. s. nemá místa v rozepřích, v nichž platí zásada vyšetřovací, pokud lze nové skutečnosti a průvody uplatnit ještě v řízení opravném. (Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Rv I 2625/34.)

Obohacení.

Žalobou z obohacení nelze odstraniti právní následky pravoplatného rozvrhového usnesení, šlo-li o pohledávku, jež byla přihlášena k rozvrhovému roku a o níž a o jejímž pořadí bylo pravoplatně rozhodnuto v rozvrhovém usnesení. (Rozh. ze dne 28. března 1935, Rv I 2309/33.)

Odpůrčí nárok.

Odpůrčí nárok, tvrzený spoluvlastníkem proti druhému spoluvlastníku, nebrání o sobě žalobě podle § 830 obč. zák., podané druhým spoluvlastníkem. (Rozh. ze dne 2. března 1935, R I 47/35.)

Ochrana nájemníků.

O tom, zda byt je podle § 26 (1), č. 12, a zák. o ochraně nájemníků ve znění vyhlášky ministerstva sociální péče ze dne 24. března 1934, č. 62 Sb. z. a n., vyňat z ochrany, rozhoduje jen stav bytu v době výpovědi nebo v době, kdy jej zákon z ochrany vyjímá, nikoliv úmluva stran o povaze bytu při uzavření nájemní smlouvy. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, R I 368/35.)

Opravný prostředek.

Výrok o útratách lze za současného odporu proti rozhodnutí ve věci hlavní napadati jen odvoláním. Vyžádal-li si procesní soud první stolice vyhotovení svého rozsudku a doplnil-li je útratovým výrokem, jest počítati lhůtu k odvolání, s nímž byla spojena stížnost do výroku o útratách, od doručení opraveného písemného rozsudku. (Rozh. ze dne 28. března 1935, R I 261/35.)

Do usnesení odvolacího soudu z doby po 1. lednu 1935, jimž bylo odmítnuto odvolání, ježto jde o nepatrnou věc (mezi 301—500 Kč), jest nepřipustný rekurs na dovolací soud, třebaž odvolání bylo podáno před 1. lednem 1935. (Rozh. ze dne 29. března 1935, R I 229/35.)

Podáním odvolacího spisu, v němž byl napaden rozsudek prvního soudu v celém rozsahu, je právo strany podle § 461 c. ř. s. vyčerpáno. Bylo-li odvolání vzato zpět a nahrazeno novým odvolacím spisem, jest toto odmítnouti jako nepřipustné, protože zákon má na mysli jen jediný odvolací spis. (Rozh. ze dne 29. března 1935, R I 243/35.)

Není přípustné napadati rozhodnutí jen proto, že jest opatřeno důvody, ač to zákon nepředpisuje, jak tomu jest v případě, kde konkursní komisař, nevyhověv sám rekursu proti svému rozhodnutí podle § 192, odst. (3.) konk. ř., předložil spisy rekursnímu soudu k rozhodnutí. (Rozh. ze dne 16. dubna 1935, R I 393/35.)

Prohlásil-li odvolací soud v rozsudku dovolání za přípustné, protože jde o rozhodnutí zásadního významu, nelze dovolání odmítnouti jako nepřipustné proto, že nejde vpravdě o rozhodnutí zásadního významu. (Rozh. ze dne 17. dubna 1935, Rv I 637/35.)

Nedostatek odvolacího návrhu podle § 467, č. 3, a § 471, č. 3 c. ř. s., není vadou formální, kterou by bylo lze napravití podle §§ 84 a 85 c. ř. s. (Rozh. ze dne 29. května 1935, R II 231/35.)

Pensijní pojištění.

Zákonem ze dne 21. února 1929, č. 26 Sb. z. a n., o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách byla uložena ohlašovací povinnost toliko zaměstnavateli. Tato povinnost nestihá úředníky zaměstnavatelovy ani podpůrně, a nejsou proto civilněprávně odpovědní pojištěncům z náhrady škody, vzniklé jejím porušením. Pověří-li zaměstnavatel některého ze svých úředníků prováděním ohlašovací povinnosti a úkolů s tím spojených, jest nepořádné plnění svěřeného úkolu úředníkem ohroženo toliko pořádkovým trestem, stíhajícím nedbalého úředníka. (Rozh. ze dne 1. března 1935, Rv II 83/35.)

Právo srážky podle § 68 (2) zákona ze dne 21. února 1929, č. 26 Sb. z. a n., přísluší zaměstnavateli jen za předpokladu, že pojistné premie řádně a včas plní a uplatní své právo ke srážce nejdéle ve lhůtě tří měsíců ode dne splatnosti měsíční premie, uvedené v § 68, odst. 3. cit. zák. Lhůta ta je lhůtou preklusivní, nikoliv promlčecí. Prošla-li tato lhůta marně, jest tím nárok zaměstnavatelův na srážku nadobro ztracen a nesejde na tom, byly-li premie zaměstnavateli předeepsány či nikoliv, nebo zda je zaměstnavatel nositeli pojištění dosud neodvedl.

Souhlas zaměstnancův se srážkou polovice **d o d a t e č n ě** předeepsaného pojistného, ač právo zaměstnavatelovo ke srážce preklusivně zaniklo, přiči se ustanovení § 11 zák. č. 26/29 Sb. z. a n., a úmluva o tom je nepřipustná a absolutně neplatná. (Rozh. ze dne 2. března 1935, Rv I 1750/33.)

Plná moc.

Pro objem plné moci dirigenta bankovní pobočky, tedy jako obchodního zmocněnce, je směrodatný rozsah plné moci, jak se jevila na venek. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Rv II 653/33.)

Pojistky.

Nárok povinného na vydání pojistek, jsoucích v soudní úschově, nemůže býti zabaven podle § 296 ex. ř., nýbrž jen podle § 295 ex. ř. zápočtem úřadu poukazujícímu, i když pojistky zní na doručitele. Stalo-li se tak, je vykonáno zabavení nároku na vydání pojistek nejen vůči soudu, jenž má pojistky v úschově, nýbrž i vůči pojišťovně. Zabavení nároku

na proplacení pojistek (zabavení pohledávek z pojistek plynoucích) lze, pokud pojistky jsou v soudní úschově, provésti jen podle § 294 ex. ř. zákazem pojišťovně, aby dlužníkovi platily. Návrh na povolení exekuce zabavením nároku dlužníkovy na vydání pojistek a zabavením jeho nároku na proplacení pojistek nemusí obsahovati udání, zda jde o pojistky, znějící na doručitele nebo na určitou obmyšlenou osobu. (Rozh. ze dne 2. května 1935, R I 418/35.)

P o j i š ť o v a c í s m l o u v a .

Poskytla-li pojišťovna ve všeobecných pojišťovacích podmínkách k zapravení následné prémie vyčkávací lhůtu s tím, že, nebude-li v této lhůtě zaplacen, zůstane povinnost pojišťovny k náhradě ode dne splatnosti prémie po onu dobu v klidu, pokud prodlení trvá, a zaslala-li pojišťovna upomínku o zaplacení následné prémie se složenkou poštovního šekového úřadu, místo, jak obvykle, přede dnem splatnosti o několik dní později, neručí pojišťovna za pojistnou příhodu, která nastala před zaplacením prémie, zbývalo-li pojistníkovi ještě dost času a tím i osobní možnosti, sjednaným mlčky způsobem pojistnou prémii zaplatiti do dne pojistné příhody. (Rozh. ze dne 2. března 1935, Rv I 619/33.)

Z pojištění proti úrazu, jež se podle pojišťovacích podmínek nevztahuje na úraz při používání silostroje, jsou vyloučeny jen ty škody, které v konkrétním případě vznikly způsobem, jak bylo silostroje použito. Specifická škoda pojištěného nenastala z použití silostroje, stál-li v době pojistné příhody rozkročmo nad motocyklem a byl zraněn příjždějícím autem. (Rozh. ze dne 22. března 1935, Rv I 777/33.)

Smrt pojistníka nemá v zápětí zánik pojišťovací smlouvy proti povinnému ručení z provozu silostroje. (Rozh. ze dne 28. března 1935, Rv I 870/33.)

Propadná lhůta, do které podle pojišťovacích podmínek musí býti první prémie zažalována, platí nejen pro případ, že prémie nebyla vůbec zaplacená, nýbrž i pro případ, že byla zaplacená jen částečně. Nebyla-li prémie v propadné lhůtě zažalována, jest pojišťovací smlouva zrušena, třebaže pojišťovna dala jiným způsobem (přijetím částečného placení prémie a upomínkou o nedoplatek) najevo, že nepomýšlí na zrušení smlouvy. Byla-li upomínkou pojistníkovi dána dodatečná lhůta, nebyla tím posunuta splatnost, nýbrž udělena jen sečkávací lhůta k zapravení nedoplatku a nelze propadnou lhůtu počítati teprve od konce dodatečné lhůty. (Rozh. ze dne 28. března 1935, Rv I 964/33.)

Změna místnosti po zcizení pojištěné věci nemá o sobě v zápětí zánik pojišťovacího poměru, nebyl-li ujednaný zánik přemístěním, nýbrž změna ve skutečné, nikoliv jen právní moci k věci podle § 309, prvá věta obě. zák.

Constitutum possessorium není změnou v úschově; změna v úschově nastává teprve skutečným pozbytím jakékoli moci zcizitele nad věcí.

Nabyvatel vykonává skutečnou moc nad pojištěnou věcí, byť i v jejím používání neučinil žádné změny, rozhoduje-li o způsobu používání věci on.

Oznámil-li zcizitel pojišťovně zcizení pojištěné věci, aniž se zmínil o změně v úschově, bylo na pojišťovně, aby upozornila zcizitele, že pojišťovací smlouva zaniká teprve změnou v úschově. Neučinivši tak, zabránila sama, že se závčas nedověděla o změně v úschově. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, Rv I 1297/33.)

Přijala-li pojišťovna návrh za odchýlných podmínek, zamítla jej ve skutečnosti a k ujednání smlouvy nedošlo. Pojistka, obsahující toto právně neúčinné přijetí, jest novým návrhem pojišťovny pojistníkovi, jež musí jím býti písemně přijat, byla-li podle tohoto nového návrhu vyhrazena pro veškerá prohlášení pojistníkovy písemná forma. (Rozh. ze dne 4. května 1935, Rv I 970/33.)

Ustanovení § 32, odst. 3., zákona o poj. smlouvě č. 501/17 ř. z., jest nuticím pravidlem, ale jen ve prospěch pojistníkův. (Rozh. ze dne 4. května 1935, Rv I 1039/33.)

P o p l a t k y.

Na základě smluvního závazku, zapraviti poplatky z převodu, nelze se domáhati i náhrady toho, co bylo složeno na poplatky v upouštěcím řízení, netvrdil-li a neprokázal-li žalobce, že poplatky byly příslušným finančním úřadem pravoplatně vyměřeny, a že použil přípustných opravných prostředků proti vyměření těchto poplatků. (Rozh. ze dne 15. března 1935, Rv I 887/34.)

P o ř a d p r á v a.

Nároky uvedené v § 66 vlád. nař., č. 113/26 Sb. z. a n., jsou nároky soukromoprávními. Rozhodování o nich náleží soudům. (Rozh. ze dne 31. května 1935, R II 230/35.)

P o ř a d í.

Pro pořadí knihovní žádosti je rozhodnou jen doba, kdy podání došlo do podatelny; doba, kdy došlo podání listovnímu, a doba, kdy listovní proti předpisům, zejména § 77 (3.) j. ř., zapsal knihovní žádost do deníku pro věci knihovní, je bez významu. Předpis § 76 (3.) j. ř. vztahuje se jen na případy, kde se podání dostane listovnímu o m y l e m, nikoliv z vůle žadatele. (Rozh. ze dne 28. března 1935, Rv I 200/35.)

P o z ů s t a l o s t.

K projednání pozůstalosti ohledně substitučního jmění (§ 608 obč. zák.) jest příslušným soud, jenž projednal pozůstalost po původním zůstaviteli. (Rozh. ze dne 28. března 1935, Nd II 36/35.)

Vykonavatel poslední vůle jest oprávněn navrhnouti, aby pozůstalostní soud ustanovil správce pozůstalosti. Vykonavatel poslední vůle jest oprávněn k rekursu proti usnesení, jimž byla svěřena správa pozůstalosti dědici, jenž podle jeho názoru nebyl povolán zůstavitelem podle poslední vůle za dědice. Náhradní dědic jest již před uskutečněním dědického nápadu oprávněn zasahovati, ať již návrhy nebo stížnosti, do otázky správy pozůstalosti. Nestačí, že zůstavitel ustanovil sám určitou osobu substitučním opatrovníkem, nýbrž opatrovníka jest ustanoviti soudem. Takový opatrovník jest účastníkem řízení a jest ho slyšeti o návrzech dědice. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, R II 77, 78/35.)

Týká-li se zažalovaná pohledávka podniku vedeného nadále pod firmou zemřelého zůstavitele na účet pozůstalosti, není závady, aby nebyla žalována pozůstalost jako kupec pod touto firmou. (Rozh. ze dne 8. května 1935, Rv I 737/33.)

P r a c o v n í s o u d y.

Spory ze služebního poměru obecních zřízenců (§ 24 zák. č. 16/20 Sb. z. a n.) patří před pracovní soudy. (Rozh. ze dne 9. března 1935, Rv II 235/33.)

Do usnesení odvolacího soudu ve sporech pracovních, jimž bylo odmítnuto odvolání z rozsudku pracovního soudu, jest přípustný rekurs. V pracovním sporu o hodnotu vyšší než 300 Kč musí odvolání obsahovati odvolací návrh. Nedostatek návrhu není jen formální vadou, již by bylo lze napravití podle § 85 c. ř. s. i po uplynutí neprodlužitelné odvolací lhůty stanovené v § 29 zák. o prac. soudech. Neobsahovalo-li odvolání v pracovním sporu odvolací návrh, jest je odmítnouti usnesením. (Rozh. ze dne 22. března 1935, R II 139/35.)

Projev vůle.

Je-li k uzavření smlouvy jménem spolku podle jeho stanov, potřebný projev výboru spolku, lze i z konkludentních činů tohoto výboru usuzovati na pojetí a projev určité smluvní vůle předpokládajíc, že výbor ten byl podle stanov způsobilý k usnášení se. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Rv I 860/33.)

Prozatímní opatření.

Prozatímní opatření, jímž bylo odpůrci uloženo, aby vydal navrhovateli klíče k určitým místnostem, jest vymáhati exekuci podle § 346 ex. ř., nikoliv podle §§ 353—358 ex. ř. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, R I 303/35.)

Průvodní usnesení.

Rozhodli procesní soud, že v případě potřeby vyslechne určitou osobu jako stranu, nelze usnesení tomu odporovati samostatným oprávněným prostředkem. (Rozh. ze dne 15. května 1935, R II 226/35.)

Přepravní řád.

Domněnka čl. 90 § 3 žel. přepr. řádu byla vyvrácena tím, že bylo prokázáno, že dobytčata byla poraněna prudkým nárazem při posouvání vlaků. Na žalované dráze bylo, aby prokázala, že mezi uhytním dobytčat a prudkým nárazem při posunu není příčinné souvislosti. (Rozh. ze dne 14. března 1935, Rv I 569/33.)

Doznal-li odesílatel, že balení bylo nedostatečné, vadné, nebyla zákonná domněnka, že škoda vznikla z této příčiny, vyvrácena tím, že bylo zjištěno, že poškození vzniklo nesprávným a nedbalým uložením balíku ve vagoně železničními zřízenci. (Rozh. ze dne 14. března 1935, Rv I 572/33.)

Převzetí (podniku).

Převzetím podniku podle § 1409 obč. zák. není pouze vstup do nájmu krámu. (Rozh. ze dne 18. května 1935, Rv I 873/33.)

Přírůstek.

Dohoda stavebníka s vlastníkem pozemku, podle níž se stavebník zavázal vystavěti na vlastníkově pozemku dům, byť na vlastní náklad a riziko, při čemž byl zamýšlen převod pozemku na stavebníka až po depuraci, vylučuje nabytí pozemku stavebníkem podle § 418 obč. zák. (Rozh. ze dne 2. května 1935, Rv I 397/35.)

Příslušenství.

Věci určené k užívání při provozu živnosti hostinské a výčepnické v části domu, ale ne k trvalému užívání domu, nejsou příslušenství (domu). (Rozh. ze dne 3. května 1935, R II 196/35.)

Rozhodčí smlouva.

Měl-li podle rozhodčí smlouvy býti zřízen vrchní rozhodce volbou rozhodců oběma stranami jmenovaných, a kdyby se rozhodcové o volbě vrchního rozhodce nedohodli, měl rozhodnouti los mezi oběma jmenovanými, byla vyloučena možnost, aby byl rozhodce jmenován soudem podle § 582 c. ř. s. (Rozh. ze dne 4. dubna 1935, Rv I 977/33.)

Rozvrh (v exekuci).

Exekuční zástavní právo, vydobyté pro pohledávku, zaniká jejím zaplacením. Ustanovení § 469 obč. zák. neplatí při exekučním právu zástavním. Příhláška takové pohledávky k rozvrhu nejvyššího podání by mohla přivoditi její přikázání, jen došlo-li při jejím placení k jejímu výkupu podle § 1422 obč. zák. (Rozh. ze dne 2. března 1935, R II 40/35.)

Daň domovní a pozemková z nemovitosti, která jest ve spoluvlastnictví, postihuje celá jednoho každého ze spoluvlastníků a jest i při vydražení ideální části nemovitosti přikázati celé daně s úroky, pokud byly přiznány. Exekuční poplatek jsoucí příslušenstvím daní ne starších než dvouletých má s nimi pořadí přednostní. (Rozh. ze dne 23. března 1935, R I 73/35.)

Byl-li úvěrní poměr vlastníka nemovitosti k věřiteli poměrem ryze osobním, nepřešel na nového nabyvatele nemovitosti, nebylo-li nic smluveno, a tento ručí převzatou nemovitostí jen za pohledávky, které na nemovitosti byly z tohoto úvěru v době jejího převzetí právem zástavním zajištěny. Vzdal-li se knihovní dlužník podle § 469 a) obč. zák. disposičního práva s právem zástavním a závazek ten byl knihovně poznamenán při další úvěrové pohledávce téhož knihovního věřitele, jde v této příčině sice o závazek dlužníka jen proti tomuto věřiteli, ale, dokud poznámka ta není vymazána, jde ono vzdání se disposičního práva se zástavním právem k dobru následujícím knihovním věřitelům. Převod zástavního práva se zaniklé pohledávky na pohledávku novou lze provésti jen knihovně, to i v tom případě, že jde o novou pohledávku téhož věřitele; nestalo-li se tak, nemá ani tento knihovní věřitel nárok na uspokojení z exekučně prodané nemovitosti pro onu novou pohledávku. Účinnost ujednání mezi zástavním věřitelem a dlužníkem proti třetím osobám, zejména knihovním věřitelům o tom, že se zástavní právo, zřízené pro určitou pohledávku, bude vztahovati i na pozdější pohledávku věřitelovu, předpokládá knihovní zápis onoho ujednání. (Rozh. ze dne 4. dubna 1935, Rv II 306/33.)

Na útratovou pohledávku správce konkursní podstaty nevztahují se ustanovení § 172, posl. odst. k. ř., a §§ 210 a 211, posl. odst. ex. ř. Rozhodnutí konkursního komisaře ve smyslu § 50, odst. 3. konk. ř., má býti vyžádáno exekučním soudem před vydáním rozvrhového usnesení. Ustanovení § 50, odst. 3. konk. ř., vztahuje se i na útratové pohledávky správce konkursní podstaty, které s exekučním prodejem a rozvrhovým řízením nesouvisí. I když z výtěžku vnučené správy nemovitosti správci konkursní podstaty nebyly útraty, týkající se vnučené správy, přikázány, ježto správce konkursní podstaty k ní jako vymáhající věřitel nepřistoupil, musí mu býti přikázány z nejvyššího podání, prohlásil-li je konkursní komisař za náklady této zvláštní podstaty. Tímto rozhodnutím konkursního komisaře jest exekuční soud vázán. (Rozh. ze dne 12. dubna 1935, R II 114/35.)

Přihlásil-li berní úřad k rozvrhu výtěžku za ideální polovici nemovitosti přednostní pohledávky státu, jež byly zajištěny na celé nemovitosti v pořadí přednostním podle § 216, č. 2 ex. ř., a jenom z tohoto důvodu se dostalo státu úhrady jeho přednostních pohledávek, na něž by se bylo jinak nebylo v knihovním pořadí dostalo, nemůže se zadnější věřitel, jenž vyšel se svojí pohledávkou naprázdno, domáhati ustanovení náhradní pohledávky podle § 222 ex. ř. v pořadí knihovního zajištění přednostních pohledávek státu též na druhé neprodané polovině téže nemovitosti. (Rozh. ze dne 11. května 1935, R II 224/35.)

Rozvrhový rok.

Nebyl-li při rozvrhovém roku přítomným sdělen nárok, k němuž bylo soudu hleděti podle § 210 ex. ř., takže hypotekární věřitelé nemohli

použití práva podle § 213 ex. ř., může soud vyšší stolice na opravný prostředek tohoto věřitele zrušiti rozvrhové usnesení a věc vrátiti rozvrhovému soudu. (Rozh. ze dne 23. května 1935, R I 482/35.)

S m ě n k y.

Nebyli-li napaden právní nárok nižších soudů, že skripturní akt nemá povahu indosamentu, nelze uznati, že takový skripturní akt způsobil přetření řady indosamentů. (Rozh. ze dne 2. května 1935, Rv I 696/35.)

Byla-li jako směnečník označena politická strana, jest směnka neplatná. (Rozh. ze dne 8. května 1935, Rv I 782/35.)

S l u ž e b n í p o m ě r.

„Vysazením z práce“ rozumí se všeobecně přerušení pracovního poměru bez nároku na mzdu. Byli-li zaměstnanec vysazen proti své vůli, má nárok na mzdu za celou dobu, co byl vysazen. (Rozh. ze dne 1. března 1935, Rv I 115/35.)

Rozvázáním služebního poměru pensionováním končí povinnost zaměstnavatele konati služby a nastává podle § 1154 obč. zák. tím okamžikem s platností všech druhů odměny zaměstnavateli, pokud jsou co do důvodu i výše zjistitelné.

Má-li býti vyplacena bilanční remunerace z čistého zisku (záložny) a je na výši tohoto zisku též závislá, může zaměstnanec uplatňovati nárok na ni teprve od valné hromady, kdy teprve je jisto, zda bude vykázán čistý zisk a jak s ním bude naloženo. (Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv I 2340/34.)

Ujednání zaměstnavatele se zaměstnanci o placení důchodové daně za ně vztahuje se i na napotomní přírážky k důchodové dani zavedené zákony ze dne 28. listopadu 1931, č. 177 Sb. z. a n. a ze dne 15. července 1932, č. 120 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, Rv I 2400/33.)

Zrušil-li zaměstnavatel bezdůvodně a předčasně služební smlouvu se zaměstnancem-úředníkem, nelze v tom, že zaměstnanec nato konal v podniku na základě nové smlouvy se zaměstnavatelem po krátkou předem stanovenou dobu prozatímní práce jako truhlářský mistr, spatřovati jeho souhlas se zrušením předchozí smlouvy služební. Ve výzvách zaměstnavatelských na zaměstnance, aby přišel opět do práce, je spatřovati jen nabídku k uzavření nové služební smlouvy. (Rozh. ze dne 9. května 1935, Rv I 2634/33.)

Nenastoupil-li zaměstnanec do 7 dnů po skončení cvičení ve zbraní práci, má se za to, že vystoupil, třeba mu byla dána v t. zv. ochranné době výpověď ze služebního poměru. V takovém případě nepřicházejí v úvahu ustanovení §§ 37 a 38 zák. č. 154/34 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 9. května 1935, Rv II 309/35.)

S o c i á l n í p o j i š t ě n í.

Počal-li zaměstnanec vykonávati práce nebo služby dříve než dokončil svůj 60. rok, podléhá povinnému pojištění invalidnímu a starobnímu, třeba napotom svůj služební poměr přerušil a počal v něm pokračovati teprve po dosažení 60. roku. (Rozh. ze dne 23. května 1935, Rv I 585/35.)

Předpis § 97, odst. 1., 2., zák. č. 221/24 Sb. z. a n., platí i v případech §§ 103 a 141 téhož zákona. Nároky lékařovy podle §§ 103 a 141 promlčují se podle § 1486, č. 6 obč. zák. Naléhavost první pomoci jest posuzovati jen podle zákona č. 221/24 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 31. května 1935, R II 241/35.)

Solidarita.

Přijímatelé podniku, blízcí příbuzní zcizitelovi, ručí za dluhy podniku solidárně. (Rozh. ze dne 23. května 1935, Rv I 1211/33.)

Sousedské právo.

Ustanovení § 364, II. obč. zák. nepředpokládá, aby vlastník pozemku souseda sám obtěžoval. Zákaz obtěžování podle § 364, II. obč. zák. může směřovati i proti vlastníku sousedního pozemku, byť tento pozemku sám neužíval, nýbrž třetí osoby, jsou-li tyto s vlastníkem pozemku v právním poměru a užívající pozemku, obtěžují souseda. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Rv I 958/33.)

Spolky.

Spolkový zákon č. 134/67 ř. z. nemá ustanovení o likvidaci spolku a nelze užiti obdobně předpisů o likvidaci obchodních společností a společenstev. Nepravují-li ani stanovy likvidaci spolku a rozešel-li se tento způsobem ve stanovách upraveným, zanikl jako právnická osoba a pozbyl způsobilosti podati žalobu a býti stranou v rozepří, třebaž žaloba byla podána na základě procesní plné moci, podepsané před rozchodem spolku. (Rozh. ze dne 10. května 1935, R I 413/35.)

Spořitelny.

I u sanovaných spořitelen je přípustno nejen snížení nadměrných platů vedoucích úředníků, nýbrž i zrušení jejich služebních poměrů výpovědí jim udělenou podle čl. XXXV a XLIX zák. č. 54/32 Sb. z. a n. Smlouvy jsou zrušitelné bez ohledu na ustanovení jakýchkoliv úmluv. Ustanovení § 20 zák. o obch. pom. má tu platnost normy velící. Byl-li služební poměr zrušen výpovědí, má zaměstnanec po dni zrušení jen nárok na odbytné, bylo-li ujednáno smlouvou, případně na odpočivné. Zaměstnanci, jehož služební poměr byl zrušen předčasně přes to, že s ním byla smluvně ujednána delší výpovědní lhůta nebo výpověď vyloučena, nemá se dostati náhrady za škodu vzniklou mu výpovědí podle zákona. Zůstávají však v platnosti smlouvy upravující zaopatřovací nároky po rozvázání služebního poměru s obmezením v zákoně uvedeným. Výbor spořitelny je oprávněn svěřiti v příčině služebního poměru svého zaměstnance vhodná opatření svazu čl. spořitelen. Stalo-li se tak a uznal-li svaz na zrušení služebního poměru výpovědí, byl výbor spořitelny povinnen se tomu podrobiti. Služební poměr byl rozvázán výpovědí, danou zaměstnanci svazem za spořitelnu předpokládajíc, že výpověď byla dána orgánem svazu oprávněným k tomu podle jeho stanov. (Rozh. ze dne 10. května 1935, Rv I 33/35.)

Stavební ruch.

Zákaz zcizení a zavazení ve prospěch čl. státu vážnoucí na nemovitosti podle § 43 zákona o stavebním ruchu č. 44/27 Sb. z. a n. brání i exekučnímu zcizení nebo zatížení. (Rozh. ze dne 23. května 1935, R II 229/35.)

Škoda.

Hospodář, který zjednal k mlácení odborníka, jenž provozuje se svou mlátičkou mlácení po živnostensku a za plat pro třetí osoby a provedl i postavení mlátičky, neručí podle § 1157 obč. zák. za následky úrazu, jež utrpěl zaměstnanec, pracující z příkazu hospodáře na vále mlátičky, následkem vadného opatření a postavení válu. (Rozh. ze dne 8. března 1935, Rv I 337/33.)

Státní úředník, přejímaje úřad rozhodčího, musí počítati s tím, že mu nebude uděleno k tomu nadřazeným úřadem svolení. Převzal-li proto úřad rozhodčího bez výhrady, zejména bez výhrady souhlasu nadřazeného úřadu, vzbudil u stran oprávněné přesvědčení o platném ustanovení rozhodčího soudu a jest mezi tímto jeho zaviněním a způsobenou škodou, vzniklou stranám jednáním podle příkazu rozhodčího soudu, dána i příčinná souvislost, musil-li rozhodce v důsledku zákazu nadřazeného úřadu od rozhodčího úřadu odstoupiti. (Rozh. ze dne 21. března 1935, Rv I 889/33.)

Nárok na náhradu škody, vzešlé bezdůvodným odstoupením od zasnoubení, k němuž došlo a jež bylo zrušeno na území Slovenska, jest posuzovati podle práva slovenského, byť oba snoubenci příslušeli do t. zv. historických zemí republiky Československé. (Roz. ze dne 25. dubna 1935, Rv I 734/33.)

Tradice.

Byly-li předmětem zastavení věci, jež připouštěly hmotné odevzdání, jež nebylo ani podle názoru obchodu obtížné, nebylo podmínek pro odevzdání zástavy znamením. Dání obchodu do zástavy hromadně odevzdáním klíčů osobě, jež zůstala v obchodě prodavačkou, se slovy: „Máte celý obchod v zástavě, jak to stojí a leží,“ nevyhovuje předpisu § 452 obč. zák. (Rozh. ze dne 6. března 1935, Rv II 344/33.)

Úprava pachtovného.

Do výměry zemědělské půdy podle § 7 vl. nař. č. 164/33 Sb. z. a n. je počítati i pachtované pozemky, jež byly pachtýřem ponechány v podpachtu, třebaš že se ponechání v podpachtu nestalo dobrovolně, nýbrž bylo určeno Státním pozemkovým úřadem. (Rozh. ze dne 2. května 1935, R II 205/35.)

Úraz.

„Platnými zákonnými předpisy“ podle § 47 I. zák. o úr. poj., je rozuměti i zákon o provozu silostrojů č. 162/08 ř. z. „Poškozeným“ podle § 10 zák. č. 162/08 ř. z. je ten, kdo utrpěl škodu přímo provozem silostrojů. „Třetím“ podle § 127 I. zák. č. 501/17 ř. z. o poj. sml. jest, kdo utrpěl pojistnou příhodou bezprostřední škodu a jehož škoda má býti pojištěním kryta. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Rv I 1676/33.)

Várečné právo.

Várečné právo, spojené s nemovitostí, není samostatným předmětem exekuce. Exekuce na „jiná práva majetková“ podle § 331 ex. ř. a dal. předpokládá práva aspoň co do výkonu zcizitelná a přenositelná, tedy ve prospěch třetí osoby zpeněžitelná. (Rozh. ze dne 16. května 1935, R I 381/35.)

Věc prázdninová.

Jde o věc prázdninovou (§ 224, č. 7, nový doslov, c. ř. s.), domáhá-li se zaměstnanec na zaměstnavateli náhrady škody proto, že ho zaměstnavatel „přihlásil“ u úrazové pojišťovny nižším výdělkem, než skutečně pobíral, takže mu byl vyměřen úrazový důchod nižším penízem, než by se mu dostalo při řádném přihlášení. (Rozh. ze dne 29. března 1935, Rv I 2151/33.)

Vnucená správa.

Vnucený správce dlužníkových pachtovních práv není oprávněn k rekursu proti usnesení o odkladu dražby podle zákona č. 33/34 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 15. března 1935, R I 79/35.)

Propachtování živnosti hostinské a výčepnické nebrání její vnucené správě. (Rozh. ze dne 23. května 1935, R I 399/35.)

V ý c h o v a.

Do rozhodnutí soudu II. stolice v otázce, komu z rodičů má dítě býti dáno do výchovy a výživy, jest dovolací rekurs přípustný; ustanovení čl. V, č. 2 zák. č. 251/34 Sb. z. a n. tu nedopadá. (Rozh. ze dne 18. května 1935, R I 516/35.)

V y j e v o v a c í p ř í s a h a.

Vymáhající věřitel může se domáhati vyjevovací přísahy, i když nevedl dříve exekuci na nemovitost a na pohledávky povinného. (Rozh. ze dne 21. března 1935, R I 188/35.)

V y l u č o v a c í ž a l o b a.

Vylučovací žalobu podle § 357, odst. 2., zák. č. 76/27 Sb. z. a n., jež byla podána před uplynutím 30 denní lhůty v ustanovení tom uvedené, jest vždy pro nepřípustnost pořadu práva odmítnouti; lhotejně, že v době vynesení rozsudku v této žalobě 30 denní lhůta k rozhodnutí o odporu uplynula. Ustanovení § 406 c. ř. s. má na mysl jen rozepře, pro něž je pořad práva přípustný, nikoliv i případy absolutní nepřipustnosti podle § 42 j. n. (Rozh. ze dne 16. května 1935, R I 450/35.)

Vlastník movité věci, jež byla bez jeho svolení zastavena osobou, již věc svěřil, nemá práva nedopouštějícího výkon exekuce zabavením této věci, již bezelstný zástavní věřitel realizuje své smluvní zástavní právo zabavit. Nezáleží na tom, že exekuce byla povolena na základě exekučního titulu, vydaného v žalobě o zaplacení zajištěné pohledávky proti osobě, která věc zastavila, a ne o žalobě zástavní. (Rozh. ze dne 16. května 1935, Rv I 884/35.)

V ý m ě n e k.

Zřídil-li spoluvlastník bez souhlasu druhého spoluvlastníka výměnek na částech, k nimž mu nepříslušelo výhradní právo s nimi nakládati, jde v příčině těchto částí o absolutní neplatnost zřízení výměnku s hlediska hmotněprávního. Exekuční soud je oprávněn na odpor zadnějších věřitelů zkoumati hmotněprávní platnost formálněprávně platného vkladu a zkoumati, zda a pokud věcná vlastnost výměnku má absolutní platnost s hlediska hmotněprávního. Byl-li zřízen výměnek, obsahující užívání fyzických částí nemovitosti na ideální polovině nemovitosti bez souhlasu druhého spoluvlastníka, nelze odepřiti výměnkáři věcné právo na užívání nedílné polovice fyzických částí nemovitosti; v takovém případě je plnění bez souhlasu druhého spoluvlastníka nemovitosti nemožné in natura a je proto při rozvrhu nejvyššího podání užití obdobou ustanovení §§ 227 a 211 ex. ř. a oprávněnému hraditi odškodnění příkázáním jistiny nebo úroku. (Rozh. ze dne 8. května 1935, R II 330/35.)

V ý p o v ě ě.

Námitkami proti mimosoudní výpovědi zahajuje se sporné řízení. Námitky jako obranu proti nároku strany vypovídající lze kdykoliv zpět vzít, ale tím se soudní sporné řízení neukončuje a nelze tu ani obdobně použití § 237 c. ř. s. o zpětvzetí žaloby. Zbaví-li se vypovídaná strana zpětvzetím námitek jedině obrany, kterou podle zákona proti výpovědi má, nelze tomu rozuměti jinak, než že uznává nárok, jež proti ní činí strana vypovídající a jest k návrhu této, učiněnému při ústním jednání,

vyvésti rozsudek pro uznání (§§ 395 a 572 c. ř. s.). (Rozh. ze dne 21. března 1935, R I 260/35.)

Pronajal-li jeden z obou spoluvlastníků byt ve společném domě, zaručiv nájemci současně ochranu podle zákona o ochraně nájemníků, a vypovídají-li oba takto pronajatý byt, schválil tím druhý spoluvlastník celé jednotné právní jednání prvního spoluvlastníka, tedy pronájem i zaručenou ochranu, která byla podmínkou celého smluvního obsahu. (Rozh. ze dne 8. května 1935, Rv I 791/35.)

V y r o v n á n í.

Obživnutí celé vyrovnací pohledávky nastává podle § 57 zákona ze dne 10. prosince 1914, č. 337 ř. z. samo sebou, mocí onoho zákonného ustanovení, nesplnil-li dlužník včas a plně potvrzené vyrovnání. Exekuční zabavení pohledávky, jež podle § 57 vyr. ř. celá obživla, vztahuje se na celou pohledávku, nebyla-li již exekuce omezena na její část nebo nedal-li vyrovnací věřitel — povinný — jasně najevo ještě před jejím zabavením, že nehodlá uplatnití práv z obživnutí pohledávky a že se obmezuje jen na její vyrovnací část. (Rozh. ze dne 30. března 1935, Rv I 823/33.)

Slova předpisu § 47 vyr. ř. č. 331/1914 „to, co plněno na základě úmluvy...“ jest pojímati ve smyslu užším a je rozuměti plněním jen to, co bylo plněno skutečně na pohledávku, tedy buď placení ve smyslu § 1412 obč. zák. nebo dání něčeho jiného na místě placení (§ 1414 obč. zák.), nelze však za plnění v tomto smyslu pokládati již zřízení práva zástavního, byť se stalo v důsledku plnění smluvního závazku uloženého dohodou nicotnou podle § 47 vyr. ř. Domáhání se práva na vrácení zástavy za tohoto stavu věci není časově omezeno předpisy § 47 vyr. ř. (Rozh. ze dne 11. dubna 1935, Rv I 973/33.)

V ý s l e c h s t r a n.

Byla-li jedna ze stran slyšena pod přísahou v první stolici, nemůže býti druhá strana připuštěna o téže okolnosti v odvolacím řízení ani k nepřiseřnému vyloučení. Stranu v první stolici přiseřně slyšenou může odvolací soud opětně vyslechnouti, ovšem s upozorněním na její již složenou přísahu. (Rozh. ze dne 22. března 1935, Rv II 192/33.)

V y s v ě ě n í.

Nárok na vydání vysvědčení podle § 1163 obč. zák. předpokládá, že byla mezi stranami sjednána služební smlouva. Ani z ustanovení § 1 a 5 zákona ze dne 19. srpna 1925 č. 203 Sb. z. a n. a z ustanovení § 1 (3) vládního nařízení ze dne 14. května 1926, č. 71 Sb. z. a n. nelze odvodit soukromé právo na vydání vysvědčení vůči jiné osobě než zaměstnavateli. (Rozh. ze dne 18. dubna 1935, Rv I 2561/33.)

V ý t k a v a d.

Nestačí, vytyká-li kupitel, že zboží nevyhovuje smlouvě nebo zákonu, nýbrž výtka musí obsahovati údaj určitých vad zboží, aby prodávatel věděl, o jaké vady jde. Otázka, zda výtka jest dostačitelná a včasná, jest otázkou právní, jejíž řešení přináleží soudu a nikoliv znalci. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Rv I 702/33.)

V ý ž i v n é.

Nárok podle § 154 obč. zák. je nárokem soukromoprávním, podléhajícím volné smluvní dispozici stran. Nová úprava výživného, na němž

se strany, dohodly, je možna jen, kdyby se poměry, za nichž k dohodě o výživném došlo, podstatně změnily tak, že strany mohly stěžít na změnu takovou pomýšletí. (Rozh. ze dne 1. března 1935, Rv II 105/33.)

Nárok manželky na placení výživného nezaniká tím, že byla soudně vyzvána, aby se vrátila do společné domácnosti k manželu, což však neucínila ve stanovené jí lhůtě. (Rozh. ze dne 6. března 1935, Rv I 221/35.)

Z á p ů r č í ž a l o b a.

Proti zápůřčí žalobě knihovního vlastníka stavby na vyklizení této stavby může se žalovaný bránit námitkou, že nabytí naturálního vlastnictví stavby. Nezáleží na tom, že námitka byla opřena o předpis § 418 obč. zák., jestliže ve skutkovém přednesu žalovaného jsou obsaženy všechny zákonné předpoklady nabytí naturálního vlastnictví podle § 372 ob. zák. (Rozh. ze dne 22. května 1935, Rv I 853/35.)

Z a s t u p o v á n í.

Jednání jednatele bez příkazu jest pro osobu, za niž bylo jednáno, jen tehdy závazným, schválila-li jednání nebo si přisvojila výhodu z něho plynoucí. Zmocnění ke sporu, udělené jednatelem bez příkazu za stranu, jest vůbec nepřipustné. Do usnesení odvolacího soudu, jimž byly uloženy útraty podle § 38, druhý odstavec, c. ř. s., jest připustný rekurs. (Rozh. ze dne 8. března 1935, R I 132/35.)

I společník veřejné obchodní společnosti, jenž jinak podle zápisu v obchodním rejstříku je vyloučen ze samostatného zastupování nebo i ze zastupování společnosti vůbec, může vystupovati jako zmocněnec společnosti a může v této vlastnosti uložit jí závazky, byl-li k tomu zmocněn společníky, ke kolektivnímu zastupování oprávněnými, a jednal-li v mezích svého zmocnění.

Udělení obchodní plné moci jest již v tom, že principál trpí, aby jiný, tedy i společník, jinak ze zastupování vyloučený, vystupoval v právním styku jako jeho zmocněnec. (Rozh. ze dne 5. dubna 1935, Rv II 98/33.)

Z e m ě d ě l c i.

Nelze přerušit spor proti pozůstalosti po zemědělcích k vymození pohledávek, jež jinak nemohou býti podle § 1 vládního nařízení ze dne 13. července 1934, č. 142 Sb. z. a n., vymáhány. (Rozh. ze dne 4. dubna 1935, R I 292/35.)

Proti zemědělcům nelze, jsou-li tu podmínky §§ 1 a 6 vl. nař. č. 142/1934 Sb. z. a n., povolit ani nucené zřízení zástavního práva. Nebyl-li povinný v exekučním návrhu označen jako zemědělec, nýbrž jako zahradník, neměl soudce, povolující exekuci, konati šetření o tom, zda povinnému přísluší výhody vl. nař. č. 142/34 Sb. z. a n., nýbrž bylo podle obsahu exekučního návrhu navrženou exekuci povolit a ponechat dlužníku, by se domáhal jejího zrušení podle § 39, č. 2 ex. ř. (Rozh. ze dne 28. března 1935, R I 282/35.)

Na zemědělcovy pohledávky z prodeje zemědělských výrobků jeho podniku jsou exekuce nebo zajišťovací opatření pro pohledávky vzešlé před 9. květnem 1933 nepřipustné. K nepřipustnosti je hleděti z úřadu. (Rozh. ze dne 29. května 1935, R I 440/35.)

Z m a t e č n o s t.

Zmatečností podle § 477, č. 4 c. ř. s. není, byl-li o termínu nuceného prodeje svršků uvědomen povinný osobně a ne vykázaný právní zástupce povinného. (Rozh. ze dne 27. dubna 1935, R II 152, 153/35.)

B. Ve věcech trestních a kárných.

A d v o k á t.

I při neohroženém zastupování klienta je advokát vždy povinen vystríci se všeho, co odporuje zákonům, a voliti cesty k dosažení práva jen podle zákona; je tudíž povinen vyvarovati se takových inektiv proti odpůrci, které trestní zákon kvalifikuje za trestný útok na čest. (Rozh. ze dne 6. března 1935, Ds II 2/35.)

Porušení povinností povolání, nevyhověl-li advokát soudnímu usnesení, jímž bylo jeho mandantu uloženo složití zálohu na znalecké výlohy, ačkoli mu strana soudem určenou částku k tomu účelu odevzdala; je nerozhodné, že podle právního názoru obviněného brímé důkazu nespočívalo na jeho mandantu. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Ds I 13/35.)

Advokát je oprávněn a podle § 9 adv. ř. i povinen přimlouvati se u vyrovnacích věřitelů za přijetí vyrovnací kvoty jeho mandantem nabízené. Nabídl-li se vedle toho, že by souhlas věřitele s přijetím vyrovnacího návrhu a určité vyrovnací kvoty tlumočil při vyrovnacím roku, nelze v tom spatřovati porušení § 10 adv. ř. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Ds I 41/34.)

Zlehčení cti a vážnosti stavu, provedl-li advokát proti dlužníku, jenž bez upominání zaplatil jeho mandantu soudně stanovené útraty, zůstav dlužen jen 1 Kč, exekuci pro tento nedoplatek, aniž naň dlužníka dříve upozornil. (Rozh. ze dne 29. května 1935, Ds II 28/34.)

Zlehčení cti a vážnosti stavu, obrátil-li se obviněný advokát na odpůrce svého mandanta s doporučením, aby vzal žalobu zpět, neupozornil ho však, že zpětvzetí žaloby má za následek povinnost nahraditi odpůrci procesní náklady (§ 237, odst. 3. c. ř. s.). (Rozh. ze dne 29. května 1935, Ds II 9/35.)

B e z t r e s t n o s t.

Podmínkou beztrestnosti pro účinnou litost podle § 187 tr. zák. je, aby celá škoda z činu vzniklá byla pachatelem napravena dříve, nežli soud nebo jiná vrchnost zví o jeho provinění.

Jde-li o více trestných činů, jest tuto podmínku posuzovati u každého z nich samostatně. (Rozh. ze dne 2. července 1935, Zm I 650/35.)

K r á d e ž.

Zlaté věci, zůstavší po kremaci mrtvol v jejím popelu, patří do pozůstalosti zpelněných osob; zaměstnanec krematoria, který si je beze svolení oprávněných zástupců pozůstalosti ponechá, dopustí se krádeže (nikoliv zpronevěry). (Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Zm I 961/34.)

Okolnost, že předmět, k němuž se nesl krádežný úmysl, v době útoku byl na jiném místě, než kde jej pachatel očekával — i když tam byl odstraňován přes noc třeba pravidelně —, je cizí, na vůli obžalovaného neodvislou překážkou, která bránila provedení krádeže. Nelze proto mluvit o nezpůsobilém předmětu útoku nebo o předmětu neexistujícím. (Rozh. ze dne 24. června 1935, Zm II 240/35.)

Krádeže — nikoli zpronevěry — se dopustí zaměstnanec, který si přivlastní obsah zásilky, odevzdané mu zaměstnavatelem s příkazem, aby ji podal na poštu.

Rovněž jde o krádež, přisvojil-li si zaměstnanec poštovní známky, které jsou mu v kanceláři zaměstnavatelově k dispozici pro frankování dopisů. (Rozh. ze dne 1. července 1935, Zm I 26/35.)

M a ř e n í e x e k u c e.

„Vzdáním se“ (sich entäußern) je rozuměti každý čin, jímž se majetkové předměty staly věřiteli za účelem jeho uspokojení nepřístupnými,

ať se tak stalo jednáním předmět přemístivším nebo právním jednáním úplatným nebo bezplatným.

„Vzdání se“ je pojmem širším než pojem prodeje věci a zákon jej staví na roveň pojmům „věc majetkovou pokaziti, zničiti, učiniti bezcennou neb odstraniti“. (Rozh. ze dne 7. června 1935, Zm II 515/34.)

Exekuce hrozí nejen tehdy, má-li věřitel v rukou exekuční titul, nýbrž již od okamžiku splatnosti nároku, ví-li pachatel, že jeho věřitel, neuspokojí-li ho sám, bude vymáhati svůj nárok žalobou a exekucí.

Předmětem přečinu nebo přestupku podle § 1 zákona o maření exekuce mohou být toliko věci, které jsou v době exekuce, byť i jen hrozící, vlastnictvím exekutovým. (Rozh. ze dne 29. srpna 1935, Zm I 204/35.)

N á r o k y s o u k r o m é h o ú č a s t n í k a.

O nárocích poškozeného na odškodnění za úraz v podniku, jehož se domáhá na obžalovaném, jenž ne byl podnikatelem, platí ustanovení § 47 zákona o úrazovém pojištění dělnickém (č. 1/88 ř. z.); obžalovaný ručí za škodu, pokud způsobil úraz třeba jen nedbalostí, podle předpisů občanského práva (§§ 1294, 1295, 1323, 1327 obč. zák.). Byl-li obžalovaný podnikatelem, platí o náhradních nárocích vůči němu ustanovení § 46 zák. čis. 1/88 ř. z. (Rozh. ze dne 17. května 1935, Zm I 554/35.)

N e k a l á s o u t ě ž.

Osoby, působící jen ve služebním poměru, nemají postavení podnikatele a tím ani soutěžitele podle § 46 zákona proti nekalé soutěži.

Pojem veřejnosti ve smyslu § 2, odst. 4, cit. zák., není naplněn již tím, že údaje byly učiněny na místě všeobecně přístupném nebo jen před více lidmi.

Je tu však sdělení pro větší okruh osob nejen, bylo-li řízeno na všechny osoby současně, nýbrž i dalo-li se postupně roztrušováním od osoby k osobě. (Rozh. ze dne 2. dubna 1935, Zm I 1353/34.)

O c h r a n a c t i.

K důkazu omluvitelného omylu se vyžaduje zjištění takových okolností, ze kterých by každý člověk průměrných vlastností při normální bedlivosti čerpal přesvědčení o pravdivosti uvedených nebo sdělených urážlivých skutečností. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Zm I 1257/34.)

Ani podle zákona o ochraně cti (čís. 108/33 Sb. z. a n.) nejsou obchodní a průmyslové podniky (hospodářské podniky vůbec, tedy ani družstva) oprávněny k obžalobě pro trestné činy proti bezpečnosti cti.

Pokud je v útoku proti hospodářskému podniku zároveň ublížení na cti osob na podniku spolupůsobících (společníků, majitelů atd.), jsou jen fyzické osoby, takto na cti dotčené, oprávněny k soukromé obžalobě, a to nikoli jako representanti podniku, nýbrž jako soukromé osoby, jejichž cti se po případě dotýká útok, směřující proti podniku. (Rozh. ze dne 15. června 1935, Zm I 1171/34.)

O c h r a n a r e p u b l i k y.

Skutečným vstupem do oddílů SA. a službou v nich nastává vlastní společní se k úkladům o republiku (§ 2, al. 1 zák. č. 50/23) a tím vzniká ono nebezpečí pro stát, kterému má brániti ustanovení § 12, čis. 1, odst. 2. zák. na ochr. rep. Při tom chystaným zločinným podnikem ve smyslu tohoto ustanovení zůstává stále ona trestná činnost, směřující k úkladům o republiku.

Vstupováním československých státních příslušníků do oddílů SA. zesiluje se moc těchto oddílů a trvá stále nebezpečí chystaného zločinného podniku podle § 2 cit. zákona. Neoznámí-li tudíž kdo, že česko-

slovenský státní příslušník slouží v úderných oddílech SA. v Německu, dopouští se zločinu podle § 12, čís. 1, odst. 2. zák. na ochr. rep.

Pod trestní sankci § 17, čís. 1, odst. 2. zák. na ochr. rep. je postaven styk s tajným sdružením, sledující svým obsahem podporu podvrtných snah zákonem stíhaných. Náleží sem i styk, jímž se takovém sdružení poskytuje alespoň morální podpora v jeho podvrtných cílech. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Zm II 130/35.)

Pod dojmem skutečnosti, opatření a předmětů, jež mají podle § 6, čís. 2, odst. 1. zák. na ochr. rep. zůstatí utajeny pro obranu republiky, spadají i skutečnosti, opatření a předměty rázu politického, je-li vzhledem k jejich povaze třeba, by zůstaly utajeny pro obranu republiky.

Osobu, jež sleduje v zájmu státu nebo jeho obrany v cizině činnost čl. státních příslušníků tam se zdržujících a upozorňuje zdejší úřady na to, že určitý čl. státní příslušník zaujímá v cizině nepřátelské stanovisko proti čl. státu, je, mělo-li její oznámení o zmíněné činnosti čl. státních příslušníků pravdivý podklad, pokládáti za předmět, jenž má zůstatí utajen pro obranu republiky. (Rozh. ze dne 1. dubna 1935, Zm I 70/35.)

Povšechná výzva k pořádání demonstrací ve prospěch požadavků dělnictva není sama o sobě trestná (§ 15, čís. 4 zák. na ochr. rep.). (Rozh. ze dne 25. června 1935, Zm I 1279/34.)

Tajnost určité organizace nelze vykládati z jejího vnějšího charakteru nebo znaků a tajný její ráz nelze ještě vyloučiti pro její poměr k vlastnímu státu nebo pro její formální totožnost s pojmem národa a státu.

Německá národně socialistická strana dělnická (NSDAP.) je tajnou organizací ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. (Rozh. ze dne 28. června 1935, Zm I 583/35.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 17, čís. 1, odst. 2. zákona čís. 50/23 Sb. z. a n., stačí podpora členů tajné organizace v jejich podvrtných snahách, i když v ní nemají významné (vynikající) role. (Rozh. ze dne 1. července 1935, Zm II 210/35.)

O t á z k y p o r o t c ů m .

Nesprávným slovním označením trestného činu v záhlaví formuláře, na němž jsou napsány otázky porotcům, nebyly porušeny předpisy o kladení otázek, obsažené v §§ 318 až 323 tr. ř.

Nesprávné slovní označení trestného činu v záhlaví formuláře, na němž jsou napsány otázky porotcům, není součástí právního poučení předsedova.

Dodatkové otázky podle § 319 tr. ř. nespádají pod předpis první, nýbrž pod předpis druhé věty § 329 tr. ř. (Rozh. ze dne 3. června 1935, Zm I 531/35.)

P o d í l n í c t v í .

K objektivní skutkové podstatě zločinu podle § 185 tr. zák., pokud jde o ukrývání a na sebe převedení ukradené věci, se vyžaduje aktivní činnost pachatele.

Požítí odcizených potravin spadá pod pojem „převedení na sebe“.

V případech podílnictví podle § 186 a) tr. zák. nemá sčítací zásada § 173 tr. zák. místo.

Vyžaduje se tu, aby se vědomí podílníkovo o hodnotě ukradených věcí vztahovalo na tu kterou krádež, z níž podílník jednu nebo více věcí na sebe převedl. (Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Zm I 1130/34.)

P o d m í n ě n é o d s o u z e n í .

Neměl-li soud, rozhodující více trestních případů, kde při výměře trestu obžalovanému měl býti vzat zřetel na předpis § 265 tr. ř., vůbec

vědomosti o této jejich spojitosti, tato skutečnost nemůže mu býti po pravomoci rozsudků podnětem, aby dodatečně ještě řešil otázku, zda podmíněný odklad výkonu trestu měl či neměl býti povolen a zda nyní má či nemá býti pro tuto skutečnost výkon trestu nařizován. V případech tohoto druhu je možno postupovati jediné podle § 8 (2) zákona čís. 562/19 Sb. z. a n. (Rozh. ze dne 28. května 1935, Zm I 534/35.)

Podvod.

Lstivým předstíráním ve smyslu § 197 tr. zák. je jakékoliv nepravdivé tvrzení, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu způsobilé k oklamání.

Pojem „lstivost“ nepředpokládá zvláštní opatrnost (nedůvěřivost) klamané osoby, ani zvláštní zálužnost neb úskočnost klamu.

Z dosahu ochrany § 197 tr. z. vykročuje důvěra klamané osoby jen tehdy, může-li klam už v době klamu býti klamanou osobou poznán jako klam bez dalšího pátrání a bez důkladnějšího rozmyslu prostředky, které má klamaná osoba po ruce již v době klamu. (Rozh. ze dne 22. června 1935, Zm I 641/35.)

Pokus.

Ani s hlediska pouhého pokusu zločinu či přečinu nemá pro trestnost vinníkovu významu, zda tiskový dohlédací úřad při tiskové přehlídce shledal v obsahu tiskopisu závalu či nikoli. (Rozh. ze dne 24. června 1935, Zm II 232/35.)

Potravin y.

Rozemlětí zkaženého masa, určeného k obchodu nebo k tržbě, je již „připravováním“ potravin ve smyslu § 14, čís. 1 zák. čís. 89/1897 ř. z. (Rozh. ze dne 24. května 1935, Zm I 586/35.)

Promlčení.

Pro délku promlčecí lhůty je rozhodná skutečná povaha trestného činu, jak se jeví po provedení hlavního přelíčení, nikoli způsob, jak byl souzený skutek kvalifikován veřejným žalobcem v dřívějším období trestního řízení. (Rozh. ze dne 24. května 1935, Zm I 551/35.)

Průvodní řízení.

Poněvadž pojem „průvodního prostředku“ není v trestním řádu vůbec vymezen, spadá sem vše, co je podle logických zásad s to, aby založilo důkaz; nalézací soud může učiniti zdrojem svého přesvědčení o rozhodné skutečnosti i doznání obžalovaného třebaš ničím nepodporované. (Rozh. ze dne 22. června 1935, Zm I 6/35.)

Původské právo.

Skutkové podstaty § 46 (1), č. 1 až 3 zák. č. 218/26 Sb. z. a n., směřují k ochraně nikoli původce proti zásahu do jeho původských práv, nýbrž k ochraně veřejnosti proti klamům. Zájem původcův, aby nedošlo k takovým klamům veřejnosti, je chráněn ustanoveními §§ 60, 47, č. 4 cit. zákona.

Trestné činy, zařazené do ustanovení § 46 zák. o právu původském, vyžadují vesměs úmysl klamati veřejnost, pokud se týče kruhy zájemcův.

Ani úplná shoda titulu s titulem jiného díla nečiní pachatele trestným, je-li klamavá povaha titulu vyvážena jinými okolnostmi, jež vylučují po stránce objektivní možnost omylu kupujících při jejich prů-

měrné pozornosti (a tudíž zpravidla i po stránce subjektivní úmysl pachatelův klamati). (Rozh. ze dne 7. června 1935, Zm II 213/35.)

Reformatio in peius.

Porušení zákona v ustanovení § 477, odst. 2. tr. ř., uložil-li odvolací soud obžalovanému k jeho odvolání z výroku o trestu na místo trestu na svobodě (48 hodin vězení) trest peněžitý (5000 Kč), avšak náhradní trest na svobodě pro případ nedobytnosti trestu peněžitého vyměřil delší (50 dní vězení), než na jaký uznal prvý soud. (Rozh. ze dne 20. května 1935, Zm II 48/35.)

Rozsudek.

Rozsudek, vynesený v nepřítomnosti obžalovaného (§ 427 tr. ř.), je vždy buď vyhlásiti obžalovanému samému soudcem nebo doručiti orgánem doručným (poštou) nebo konečně veřejnou vyhláškou, nehledě k tomu, má-li obžalovaný zplnomocněného obhájce čili nic.

Doručení takového rozsudku obhájci nenahrazuje doručení jeho obžalovanému. (Rozh. ze dne 6. dubna 1935, Zm II 81/35.)

Při nezměněné totožnosti žalobního skutku má soud uznati obžalovaného vinným trestným činem, jaký v něm sám shledává, nemá jej však zároveň zprostiti pro trestný čin v obžalobě jmenovaný. (Rozh. ze dne 29. srpna 1935, Zm I 204/35.)

Řízení ve věcech tiskových.

Tiskové dohlédací úřady nemají zákonné povinnosti potlačit každý tiskopis, který svým obsahem zakládá skutkovou podstatu nějakého trestného činu, nýbrž zákon sám (§§ 487, 493 tr. ř.) normuje pouze možnost jeho zabavení. (Rozh. ze dne 24. června 1935, Zm II 232/35.)

Tiskový zákon.

Dokonáním rozšiřováním ve smyslu § 6 tisk. zákona a čl. III., č. 3 zák. č. 142/68 ř. z., je též odbyt tiskopisů, tudíž i jejich chování na prodej bez ohledu na to, zda již došlo ku prodeji určitých výtisků čili nic, a jejich vykládání na veřejných místech. (Rozh. ze dne 9. dubna 1935, Zm II 21/35.)

Podle prvního odst. § 23 zák. o tisku je trestný každý, kdo sbírá předplatitele nebo upisovatele, nemaje k tomu písemného povolení, vydaného k tomu zvláště úřadem bezpečnosti. Způsob, jakým se sbírání děje, je lhostejný a zejména není omezen na ony způsoby, jak je vyžadovala nedovolená kolportáž podle první, ustanovením § 19 (1), č. 1 zákona č. 126/33 Sb. z. a n., zrušené věty tohoto odstavce. Trestné je tudíž sbírání předplatitelů nebo upisovatelů i rozesíláním tištěných prospektů. (Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Zm I 1211/34.)

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 24 zák. o tisku není třeba, aby nově uveřejněný spis (obraz) byl zcela totožný se spisem (obrazem) dříve zabaveným; stačí, že je vědomě tiskem znovu uveřejněn obsah zabaveného spisu (část původního obrazu) v takové formě, že je jí vyjádřen myšlenkový projev, obsažený v původním díle.

Zhotovení povinných výtisků, jimiž se vědomě uveřejňuje zabavený spis, a předložení jich podle § 17 zák. o tisku bezpečnostnímu úřadu, je činností, vedoucí ke skutečnému vykonání přečinu podle § 24 cit. zák. Byl-li potom tiskopis zabaven, nelze tvrditi, že k dokonání trestného činu nedošlo z vůle samého tiskaře-pachatele, nýbrž čin nebyl dokonán jen pro překážku odjinud v to přišlou. (Rozh. ze dne 25. dubna 1935, Zm II 506/34.)

Skutková povaha přečinu podle první věty § 24 zák. o tisku nevyžaduje vědomí pachatelovo o záповědi, nýbrž stačí kulposní nevědomost pachatelova o ní.

Nezjednal-li si pachatel — vydavatel knih — jistotu o tom, zda byl skutečně soudním nálezem zapovězen spis, jehož obsah je zřejmě způsobilý hrubě porušení veřejnou mravopověstnost a vzbuzuje tudíž podezření, že jeho rozšiřování bylo zapovězeno, a spis přes to rozšiřoval, odpovídá za to podle cit. místa zákona, byť i o zákazu nevěděl. (Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Zm I 1211/34.)

S hlediska § 24 tisk. zák. ani skutečnost, že jsou na tiskopisu uvedena jména nakladatele a tiskaře, nezbavuje rozšiřovatele povinnosti, aby se spolehlivým způsobem přesvědčil, zda je rozšiřování onoho tiskopisu náležitě vyhlášeným soudcovským nálezem zapovězeno či nikoli.

Jde o ideální souběh přečinu nebo přestupku zanedbání povinné péče podle čl. III, č. 3, 5 zák. č. 142/1868 ř. z. (ve znění § 42 zák. na ochr. rep.) s přečinem podle § 24 tisk. zák., rozšiřoval-li pachatel z nedbalosti tiskopis, zakládající svým obsahem skutkovou podstatu zločinu neb přečinu, proti záповědi, nálezem soudcovským vyřknuté a náležitě vyhlášené.

Přestupek nedovolené kolportáže podle § 1, odst. 1. a 3. zák. č. 126/33 Sb. z. a n. a spolovina na něm nejsou trestnými činy náležejícími před soud. (Rozh. ze dne 19. června 1935, Zm II 347/35.)

Nedbalost, jež se vyžaduje ke skutkové podstatě zanedbání povinné péče podle čl. III, č. 3 zák. č. 142/1868 ř. z., je dána již tenkrát, když pachatel rozšiřoval tiskopis, zakládající svým obsahem skutkovou podstatu zločinu neb přečinu, ač tak z některého z důvodů v citovaném ustanovení zákona uvedených činiti nesměl. Na trestnosti rozšiřovatele nic nemění, že nevěděl o náležitě vyhlášené soudcovské záповědi rozšiřování tiskopisu, bylo-li mu čítati s možností, že zákaz byl vydán. (Rozh. ze dne 19. června 1935, Zm II 347/35.)

Byla-li vinníkovi opomenutím celního a poštovního úřadu i po zákazu dopravy cizozemského tiskopisu dodávána jednotlivá čísla již dříve předplaceného časopisu, neodpovídá sice vinník trestně za samu „dopravu“ tiskopisu, ale přestupuje zákaz jeho dovozu, jestliže úmyslně, ať sám či prostřednictvím svých lidí i po zákazu čísla ta od poštovního doručujícího orgánu přijímá.

Pro trestnost vinníkovi s hlediska § 18 (3) zák. č. 126/33 Sb. z. a n. stačí již překročení normy, aniž ho omlouvá neznalost zákazu — leč by tu byla absolutní nemožnost seznati jeho obsah — nebo neschopnost pochopiti tendenci tiskopisu či jakýkoli zvláštní důvod jeho skutku. (Rozh. ze dne 26. dubna 1935, Zm I 152/35.)

S hlediska § 13 zák. č. 124/24 ve znění vyhl. č. 145/33 Sb. z. a n. se nevyžaduje, aby osoba nakladatele byla ihned zjistitelná z údajů na tiskopisu předepsaných podle § 9 tisk. zák.; stačí, je-li nakladatel znám v době, kdy je soud rozhodnouti o tom, zda se trestní zodpovědnost přesouvá na tiskaře. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Zm I 536/35.)

U puštění od obžaloby.

Předpokladem pro postup podle § 46, odst. 3. tr. ř. je, že přelíčení započalo vyvoláním věci (§ 239 tr. ř.). Zákon nevyžaduje, aby byla při vyvolání věci zachována nějaká zvláštní, obřadná forma. Z okolností, že věc byla vyvolána předsedou a nikoli zapisovatelem, nelze vyvozovati nezákonnost.

Nevyvatitelná právní domněnka § 46, odst. 3. tr. ř. nastupuje, nepřišel-li soukromý žalobce k hlavnímu přelíčení; při tom stačí, nebyl-li přítomen při započeti hlavního přelíčení. (Rozh. ze dne 20. května 1935, Zm I 433/35.)

U š k o z e n í n a t ě l e.

Pro objektivní skutkovou podstatu přestupku podle § 411 tr. zák. je nerozhodné, zda tělesné poškození nastalo přímko úderem vinníkovým, či zda bylo přivoděno tím, že napadený po úderu upadl a pádem se zranil. (Rozh. ze dne 24. května 1935, Zm II 156/35.)

Ú č i n n á l í t o s t.

Podmínkou beztrestnosti pro účinnou lítost podle § 187 tr. zák. je, aby celá škoda z činu vzniklá byla pachatelem napravena dříve, nežli soud nebo jiná vrchnost zví o jeho provinění.

Jde-li o více trestných činů, jest tuto podmínku posuzovati u každého z nich samostatně. (Rozh. ze dne 2. července 1935, Zm I 650/35.)

Ú p a d e k.

Ustanovení § 486, č. 3 tr. zák. neobsahuje samostatné skutkové podstaty trestného činu, nýbrž ustanovuje pouze za předpokladu skutkové podstaty zaviněného úpadku podle č. 1 neb 2 § 486 tr. zák., za jakých podmínek jest užiti vyšší trestní sazby pod č. 3 uvedené.

Obchodními knihami s hlediska § 486, č. 3 tr. zák. jsou míněny obchodní knihy v širším slova smyslu (Geschäftsbücher), nikoli obchodní knihy podle IV. hlavy obch. zák. (Handelsbücher). (Rozh. ze dne 1. července 1935, Zm II 111/35.)

V e ř e j n é n á s í l í.

Jednání, aby byl zmařen neprodlený úřední výkon, jest klásti na roveň jednání, aby zmařen byl úřední výkon vůbec. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Zm I 631/35.)

Pronásledoval-li lesní dozorcí orgán pachatele, kterého pozastavil na území, jež mu bylo svěřeno k dohledu, i za hranice tohoto území, požívají jeho úkony, předsevzaté na cizím území, plné ochrany podle § 81 tr. zák. (Rozh. ze dne 7. června 1935, Zm I 1083/34.)

V y d í r á n í.

Skutková podstata zločinu podle § 98 a), b) tr. zák. vyžaduje, aby byl na nějaké osobě vymáhán protiprávní nárok (na protiprávnosti prostředku nesejde); nejde tudíž o zločin podle cit. ustanovení, vymáhal-li obžalovaný jako zmocněnec věřitelův násilím a vyhrůžkami na dlužníkovi zaplacení pravé a splatné pohledávky. (Rozh. ze dne 23. května 1935, Zm I 597/35.)

Z m a t e č n o s t.

Porušení velícího předpisu § 265 tr. ř. je zmatkem podle § 281, č. 11 tr. ř. (Srov. r. č. 3117, 4117 sb. n. s.)

Použití § 265 tr. ř. není na překážku, že pro trestný čin, o němž byl proti obžalovanému již vydán trestní rozsudek, byl příslušný soud vojenský. (Rozh. ze dne 1. července 1935, Zm I 436/35.)

Zmatek podle § 281, č. 11 tr. ř., vyslovil-li soud jako vedlejší trest přípustnost dodání odsouzeného do donucovací pracovny, aniž zjistil všechny předpoklady, uvedené v § 7, odst. 2. b) zákona ze dne 24. května 1885, č. 89 ř. z., ve znění zákona č. 102/29 Sb. z. a n., za nichž jedině je dotčený výrok přípustný.

Zjistil-li soud již v předchozím rozsudku, že jsou splněny zákonitě předpoklady pro uložení uvedeného vedlejšího trestu, není nové vyslovení přípustnosti tohoto trestu, obsažené v pozdějším rozsudku, který je

ohledně téhož odsouzeného ke zmíněnému dřívějšímu rozsudku v poměru § 265 tr. ř., zmatečně. (Rozh. ze dne 30. srpna 1935, Zm I 848/35.)

Z n a l c i.

Předpis § 118 tr. ř., že mají býti příbráni zpravidla dva znalci, není rázu veličho, jenž zavazuje soud i tehdy, když se strany shodnou na znalci jednom.

Ve zrušovacím řízení nelze již vytýkati nesprávnost a neúplnost znaleckého posudku, zameškala-li to strana učiniti v řízení před soudem nalézacím. (Rozh. ze dne 23. května 1935, Zm I 332/35.)

Z p r o n e v ě r a.

Výhrada práva vlastnického je přípustna i při prodeji věci k dalšímu zcizení nebo ku zpracování a zcizení ve zpracované formě.

Jest zkoumati, zda směl kupující po vůli svěřitelově v takových případech zpracovati a zciziti věc až po zaplacení kupní ceny, či již před tím.

Na místo dále prodaného zboží nastoupí v posléze uvedených případech peníze za zboží skutečně utržené, pokud nepřevyšují cenu kupní, aniž třeba výslovného ujednání v tomto smyslu. (Rozh. ze dne 12. dubna 1935, Zm I 269/35.)

Zlaté věci, zůstavší po kremaci mrtvol v jejím popelu, patří do pozůstalosti zpopelněných osob; zaměstnanec krematoria, který si je beze svolení oprávněných zástupců pozůstalosti ponechá, dopustí se krádeže (nikoli zpronevěry). (Rozh. ze dne 27. dubna 1935, Zm I 961/34.)

Zastavil-li vinník předmět prodaný mu s výhradou vlastnictví do úplného zaplacení, vyhradil tím třetí osobě dispoziční práva, jichž sám neměl a jež náležejí pouze vlastníku, a jeho jednání tvoří materiální protiprávní svémoc, naplňující po stránce subjektivní skutkovou povahu § 183 tr. zák. (Rozh. ze dne 31. května 1935, Zm I 377/35.)

Úmysl věc svěřenou oprávněnému nikdy nevydati, nýbrž stav, jímž jest taková věc odňata z moci oprávněného, učiniti trvalým, se vyžaduje jen pro činnost, jež spadá pod pojem „zadržení za sebou“ po rozumu §§ 181, 183 tr. z., nikoli však i v případech, v nichž přichází v úvahu „přivlastnění si“ ve smyslu cit. §§.

Skutečnost, že nemovitě jmění pachatelovo stačí ke krytí zpronevěřených peněz, nevylučuje zpronevěru.

Zpronevěra je vyloučena jen tehdy, byl-li pachatel podle svých majetkových poměrů s to, aby peníze, které si přivlastnil, kdykoli nahradil, k náhradě byl též odhodlán a tak svému závazku dostál. (Rozh. ze dne 19. června 1935, Zm I 1296/34.)

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

(Duben — doplňky, květen, červen 1935.)

C í r k e v n í v ě c i.

Ustanovení § 13, odst. 1. vlád. nař. č. 124/1928 Sb. o tom, že doba, strávená před nabytím československého státního občanství v činné veřejné duchovní správě, nezapočítává se do služební doby započítatelné podle §§ 11 a 12, je ve shodě se zákonem č. 122/1926 Sb. (Nál. z 8. června 1935, č. 16.611.)

C l o.

Podmínky nároku na vrácení cla ze zboží, vráceného do celní ciziny pro zpozorované vady, dlužno posuzovati podle oněch předpisů celního

práva, které byly v platnosti v den uskutečnění zpětného vývozu. (Nál. ze 4. května 1935, č. 15.635.)

Otázku, zda osoba, jež byla pravoplatně uznána vinnou účastenstvím na protizákonném uvedení zboží do tuzemského obchodu bez zapravení cla, je osobně povinna k zaplacení zkráceného cla, dlužno řešiti podle zákonných předpisů platných v době, kdy dotyčný celní přestupek byl spáchán. (Nál. z 13. května 1935, č. 15.849.)

Ustanovení § 231, odst. 12. prov. nař. č. 168/1927 Sb. k celnímu zákonu neposkytuje straně právního nároku na to, aby byla vyzvána k objasnění neb doplnění stížnosti. (Nál. z 26. června 1935, č. 16.703.)

Dávky z a úřední úkony.

Nárok na prominutí dávky za úřední úkon ve věcech správních podle § 6 zákona č. 53/1925 Sb. přísluší jen osobám fysickým. (Nál. z 10. května 1935, č. 15.826.)

Daně.

Vykonávání lékařské praxe podle rámcové smlouvy se Svazem nemocenských pojištoven nepodléhá podle § 47 odst. 1., č. 2 zák. o přím. daních dani výdělkové. (Nál. ze 17. dubna 1935, č. 6686/33.)

Ustanovení § 342, odst. 2. zák. o př. d. č. 76/1927 Sb. neposkytuje poplatníkovi právního nároku, aby ministerstvo financí učinilo k jeho žádosti opatření k zamezení dvojího zdanění. (Nál. z 26. dubna 1935, č. 15.103.)

Opětující se úplaty, které plní dráha na základě smlouvy mlynářů za to, že jí k jejím účelům přenechal své oprávnění užívati vody z potoka náležejícího obci, podléhá jí dani rentové podle § 172, odst. 2., č. 6 zák. o př. d. (Nál. z 2. května 1935, č. 15.391.)

Daň z obratu, zaúčtovaná co skutečná platba mezi režijními vydáními k tíži provozovacího výsledku poplatného podniku, jest odčitatelnou položkou při zvláštní dani výdělkové za určitý berní rok, když se týká rozhodného pro zdanění obchodního období nebo sice se vztahuje na předchozí obchodní roky, avšak povinnost k zaplacení této daně za předešlé roky vznikla teprve v roce pro zdanění rozhodném. (Nál. ze 4. května 1935, č. 18.066/32.)

Režijní položka, zaúčtovaná co skutečná platba k tíži provozovacího výsledku obchodního roku pro zdanění rozhodného, je výdajovou položkou, odpočitatelnou při zvláštní dani výdělkové, když se týká časově a hospodářsky tohoto rozhodného obchodního období, nebo se sice po uvedené stránce vztahuje na předchozí obchodní roky, avšak povinnost k jejímu zaplacení vznikla teprve v roce pro zdanění rozhodném. (Nál. ze 4. května 1935, č. 9949/33.)

Ustanovení § 36 vládního nařízení č. 144/1927 Sb., pokud jedná o výši předpisu zkrácené dávky z jízdného za osobní dopravu autobusy a o ukládání pořádkových pokut pro přestupky norem upravujících tuto dávku, je kryto ustanovením § 25, odst. 3. zákona č. 116/1927 Sb. (Nál. z 8. května 1935, č. 15.531.)

Byla-li vydána výzva podle § 301 z. o př. d. na subjekt, který není sám o sobě způsobilý právních činů, jest v případě nevyhovění zodpovědný zákonný zástupce, ale jen, byl-li sám v této vlastnosti osobně vyzván (§ 201 zák. o př. d. a odst. 7. prov. nař. k tomuto předpisu č. 175/1927 Sb.). (Nál. z 11. května 1935, č. 7209/34.)

Berní správa není příslušná rozhodovati podle § 17 zák. o s. s. o odkladu výkonu rozhodnutí odvol. komise daňové ve věci daně z příjmu. (Nál. ze 14. května 1935, č. 15.878.)

Paušál podle vyhlášky min. financí č. 53/1928 Sb. o paušalování daně z obratu u plochého skla vztahuje se jen na dodávku pouhého

skla, nikoli na dodávky skla jako součásti stavební konstrukce. (Nál. z 28. května 1935, č. 16.324.)

Vložky C přiznání k důchodové dani jednotlivých společníků veřejné obchodní společnosti stran příjmu ze samostatných podniků, živnosti a zaměstnání nenahrazují přiznání veřejné obchodní společnosti k všeobecné dani výdělkové. (Nál. z 28. května 1935, č. 16.325.)

Podmínkou odečitatelnosti mimořádného odpisu 20% nákladu na přestavbu budov a obnovu inventáře prokazatelně vynaloženého podle § 79, písm. f), odst. 3. je, že odpis tento byl proveden v obchodních knihách poplatného podniku na příslušném majetkovém účtě a že je také obsažen v účetní uzávěrce podniku, která má být podkladem pro stanovení základu daně. (Nál. z 31. května 1935, č. 16.128.)

U společenstva, požívajícího výhod § 75 zák. o př. daních, nelze předpisovat 4% daň výdělkovou a 4% likvidační přírážky podle § 82 odst. 2. téhož zákona v případě, kdy za trvání provozu společenstva se převádí zvláštní rezervní fond do všeobecného rezervního fondu společenstva. (Nál. z 5. června 1935, č. 19.000/32.)

Při vypočítávání výnosnosti podniku podle § 83, odst. 8. zák. o př. d. za účelem předpisu rentabilitní přírážky, nelze přenos ztráty z předchozího obchodního roku, jevící se na počátku obchodního roku pro zdanění rozhodného, vylučovati z ukládacího kapitálu. (Nál. z 5. června 1935, č. 19.345/32.)

Úplata za činnost spisovatelskou podléhá dani z obratu jako úplata za dodávku autorského práva podle § 2, č. 1 zák. č. 268/1923, resp. č. 246/1926 a 181/29, nikoli jako úplata za výkon podle § 3 téhož zák. (Nál. z 5. června 1935, č. 10.150.)

Poplatky za používání obecních jatek — i když výše jich podléhá schválení živnostenského úřadu — nemají povahu veřejnoprávních dávek a patří proto zásadně do základu zvláštní daně výdělkové (Slovensko).

Městské jatky, za jichž používání se platí poplatky, které nemají povahu veřejnoprávních dávek, jsou podnikem podrobeným zásadně zvláštní dani výdělkové (Slovensko). (Nál. z 5. června 1935, č. 14.564.)

Obviněnému nepřisluší právní nárok na zastavení trestního řízení dle § 219 zák. o př. d. (Nál. ze 7. června 1935, č. 16.671.)

Námítky proti započtení určitých příjmů mezi služební požitky, podléhající dani z vyššího služného, dlužno vzhledem k ustanovení § 184, odst. 2. zák. o př. daních uplatnit v řízení ohledně daně důchodkové. (Nál. z 21. června 1935, č. 14.061.)

Ustanovení § 19, odst. 2. zák. č. 268/1923 Sb. neukládá úřadu povinnost, aby vrátil straně podání, jež nemá náležitosti přiznání, k odstranění formálních vad. (Nál. z 25. června 1935, č. 16.813.)

Podnikatelské pronajímání zařízení místností v soukromých lázeňských domech jejich vlastníky podléhá dani z obratu podle zák. č. 188/30 Sb. (Nál. z 27. června 1935, č. 16.983.)

Domovské právo.

Při zodpovězení otázky, zda osoba, domáhající se přijetí do domovského svazku obce pobytu podle § 2 zákona č. 222/1896 ř. z., připadla na obtíž veřejnému zaopatření chudinskému, sluší hleděti k tomu, zda podporovaná osoba potřebovala trvalé pomoci. (Nál. ze 6. května 1935, č. 15.356.)

Elektrisace.

Námítkou, že ke zřízení elektrického vedení vřeužitečného podniku elektrického není z důvodů technických neb hospodářských třeba pozemku, přes nějž je vedení do projektováno, může se majitel pozemku toho brániti jen proti zřízení služebnosti podle § 12 elektr. zák. č. 438/19 Sb., nikoli však také proti zřízení pouhého práva užívacího podle §§ 8 a 9

totoho zákona; nemůže proto majitel pozemku v případě posléze uvedeném navrhnouti řešení alternativní.

Proti zřízení užívacích práv podle §§ 8 a 9 elektr. zák. č. 438/19 Sb. je možno namítati, že jejich zřízením nebo výkonem bude vlastníkům zne-možněno na pozemku, právy těmi stíženým, hospodařiti nebo jím nakládati. (Nál. z 26. června 1935, č. 17.036.)

H o n e b n í p r á v o .

„Prodáváním zvěře“ ve smyslu § 34 čes. hon. zák. rozumí se nejen akt prodeje samotný, nýbrž i „přivádění zvěře do prodeje“, t. j. každá činnost, která směřuje k tomu, aby se prodej bezprostředně uskutečnil. (Nál. ze 17. dubna 1935, č. 14.583.)

O b e c n í v ě c i .

Jen tenkrát, oznámil-li starosta podle § 60 čes. ob. zř. politickému úřadu, že prostředky obce k odvrácení hrozícího nebezpečí nestačí, je obec, která o rozsahu hrozícího nebezpečí věděla, zproštěna povinnosti k náhradě škody, jež by někomu vzešla z toho, že obec nebyla s to tuto škodu odvrátiti (§ 37 čes. ob. zř.).

I když okresní úřad politický v případě hrozícího nebezpečí převzal řízení místní policie v obci, jsou všichni policejní orgány obce povinni jej ve výkonu této policie podporovati, a opomenutí této povinnosti může býti důvodem pro nárok na náhradu škody vůči obci podle § 37 čes. ob. zř.

Ušlý zisk nespadá pod pojem škody podle § 37 čes. ob. zř.

Politický úřad, maje rozhodnouti o povinnosti obce k náhradě škody podle § 37 čes. ob. zř., jest příslušný rozhodnouti si otázku, zda uplatňovaná újma má povahu škody ve smyslu cit. zákonného ustanovení.

Náhradou škody podle § 37 čes. ob. zř. není povinna obec jen za opomenutí svých volených reprezentantů, nýbrž i všelikých orgánů pomocných.

Nárok na náhradu škody podle § 37 čes. ob. zř. přísluší i tehdy, když veřejně násilí, při němž byla škoda způsobena, nebylo spácháno při sročení. (Nál. ze 17. dubna 1935, č. 14.811.)

Usnesení obce, svěřiti zastoupení obce ve sporu členů obecního zastupitelstva a vyzádati si pro toto opatření dispens podle § 5, odst. 3. poslední věty ob. fin. novely č. 76/1919 Sb., není poplatník (volič) legitimován bráti v odpor z důvodu, že není tu výjimečného případu, jaký cit. předpis má na mysli. (Nál. z 25. dubna 1935, č. 15.180.)

Evidenční poplatky za používání veřejného statku stožáry a sloupy částkou 50 Kč podle vzorcových pravidel vl. nař. č. 15/1928 Sb. (§ 1, I, č. 6 a) neplatí se za každý stožár, sloup zvláště, nýbrž za všechny stožáry, sloupy dohromady. (Nál. z 2. května 1935, č. 15.063.)

Rozhodovati o ručení obce za škodu, která byla při správě sirotčího majetku způsobena třetím osobám zaviněním orgánů obce, náleží na Slovensku a v Podkarpatské Rusi do kompetence řádných soudů. (Nál. ze 4. května 1935, č. 11.203.)

Také spojení obcí ke společnému ústavu může se státi jen podle § 93 nebo § 94 čes. ob. zřízení; § 95 upravuje pouze zřizování orgánů ke správě takového společného ústavu. (Nál. z 9. května 1935, č. 15.651.)

Pod pojem „výhody“ ve smyslu § 16, odst. 2. dávkových pravidel (přil. III. k vlád. nařízení č. 143/1922 Sb.) nelze zahrnouti případy převodů, jež podle § 4, odst. 1. týchž pravidel nejsou podrobeny dávk. z přirážky hodnoty. (Nál. z 11. května 1935, č. 15.602.)

Nabude-li manželka nemovitosti svého manžela v dobrovolné dražbě, nejde o úplatný převod mezi manžely, jež by ve smyslu § 4, č. 3 dávk.

pravidel (vlád. nař. č. 143/1922 Sb.) dávce z přírůstku hodnoty nepodléhal. (Nál. ze 16. května 1935, č. 14.700.)

Prekluse nastala co do ocenění hodnoty tím, že strana se nevyjádřila o hodnotě úřadem jí sdělené (§ 17, odst. 3. dávk. prav.), nezasahuje námitku právní, že úřad nebyl oprávněn stanoviti nabývací hodnotu částkou nižší nežli byla částka, vzatá při posledním rozhodném převodu jako hodnota zcizovací. (Nál. ze 16. května 1935, č. 14.702.)

Poplatek za užívání obecního zařízení (§ 28 zák. č. 329/1921 Sb. — na př. vodné —) nelze vybírat, dokud zařízení to (na př. vodovod) není zřízeno a veřejnému užívání odevzdáno. (Nál. ze 16. května 1935, č. 15.898.)

5% přírážku k přejímací ceně podle § 1 f), odst. E. zák. č. 166/1921 Sb. nelze ve smyslu odst. 2. § 5 dávk. řádu č. 545/1919 Sb. připočítavati ke zcizovací ceně. (Nál. z 23. května 1935, č. 14.628.)

Úřad nemůže uznati stranu za prekludovanou pro nepodání příznání k dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí jediné proto, že nepodala příznání na úředním formuláři. Stačí, podala-li strana příznání podle vzorce k tomu účelu vydaného (§ 16, odst. 1. dávk. pravidel). (Nál. z 27. května 1935, č. 15.258.)

Při převodu pozemků na drobné pachtýře podle zák. č. 318/1919 Sb. jest za obecnou hodnotu pozemku v době zcizení pokládati obecnou cenu, kterou měl pozemek v r. 1913 (§ 8 cit. zák.) (Nál. z 31. května 1935, č. 19.693/33.)

Všeobecné vodné jest obec oprávněna požadovati od majitele reality jenom tehdy, jestliže mu poskytuje efektivně možnost bráti vodu z obecního vodovodu, buďsi tím, že položívní obecní potrubí v ulici, kde realita leží, dává mu na vůli, aby soukromou přípojkou svou realitu k obecnímu vodovodu připojil, nebo aspoň tím, že zřídí všeobecně přístupný veřejný výtok (stojan, kašnu) v takové vzdálenosti, že lze ještě podle místních poměrů slušným způsobem obyvatelům reality imputovati, aby k němu pro vodu chodili. (Nál. z 31. května 1935, č. 12.761.)

Dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí lze k nabývací ceně připočísti podle § 5, odst. 2. dávk. prav. jen tehdy, je-li prokázáno, že se nabyvatel k jejímu zaplacení zciziteli z podnětu převodu zavázal. (Nál. z 27. června 1935, č. 16.670.)

Paragraf 5, odst. 3. nov. č. 76/1919 Sb. zakazuje členům obecního zastupitelstva a obecních komisí i nepřímou účast na dodávkách a pracích zadávaných obcí v ten způsob, že je převezmou k provedení od osoby, které je obec přímo svěřila. (Nál. z 6. června 1935, č. 16.470.)

Náhrada skutečných výloh za odvoz popela a smetí podle § 5, odst. 2. pravidel o vybírání poplatku za odvoz popela a smetí v Bratislavě (shodných s pravidly vzorcovými) není poplatkem ve smyslu § 1 cit. pravidel. (Nál. z 27. června 1935, č. 16.590.)

Dávce ze spotřeby elektrické energie k účelům osvětlovacím podle § 1 vzorcových pravidel (vl. nař. č. 15/1928 Sb.) podléhá i spotřeba motorického proudu, který a pokud si jej konsument sám teprve k účelům osvětlovacím přeměnil. (Nál. z 27. června 1935, č. 17.022.)

Okresní věci.

Okolnost, že zemský prezident nepoužil práva zrušiti podle § 97, odst. 2. org. zákona usnesení okresního výboru, nebrání tomu, aby bylo projednáno odvolání z usnesení toho včas podané. (Nál. ze 7. května 1935, č. 15.688.)

Pojištění nemocenské (invalidní a starobní).

Ustanovení § 250, odst. 1. zák. č. 221/1924 Sb., vyžadující k dobrovolnému pokračování v pojištění, aby pojištěnec byl aspoň tři měsíce

povinně pojištěn, neznamená, že by toto povinné pojištění musilo být souvislé. (Nál. z 27. dubna 1935, č. 5535/33.)

Instančním přezkoumáním platebního výměru nebrání skutečnost, že pojišťovna nevydala zvláštního výměru podle § 189, odst. 2. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. (Nál. z 29. dubna 1935, č. 14.443/33.)

Tichý společník podle obchodního zákona č. 1/1863 ř. z. není spolupodnikatelem podle § 8 zákona č. 221/1924 Sb. (Nál. z 30. dubna 1935, č. 15.404.)

Zaměstnavateli nelze po dobu, po kterou práce byly přerušeny, ukládati placení pojistného jen proto, že přerušení práce oznámil na formuláři odhlášky. (Nál. ze 7. května 1935, č. 15.730.)

Nemocenská pojišťovna může uplatnit nárok z titulu ručení podle § 171 zák. č. 221/24 Sb. teprve, když se domáhala bezúspěšně placení na původním dlužníku. (Nál. z 15. května 1935, č. 10.788/33.)

Děti, spolupracujícími v podniku (hospodářství) rodičů podle § 2, odst. 1. zákona o sociálním pojištění č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb., jest rozuměti i děti zletilé.

Ustanovením tím nebyl změněn právní stav, jaký tu byl již za platnosti zák. č. 221/1924 Sb. (Nál. z 21. května 1935, č. 15.815.)

Případne-li poslední den lhůty k přihlášce nebo odhlášce podle § 17 zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. na neděli, státně uznaný svátek, neb památný den republiky Československé, neprodukuje se tím lhůta o příští všední den. (Nál. z 25. května 1935, č. 16.279.)

Za platnosti § 195 zákona o sociálním pojištění č. 221/1924 Sb. jest legitimací okresní nemocenské pojišťovny ke stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu proti povolení restituce in integrum na Slovensku a Podkarpatské Rusi posuzovati podle § 457 zák. čl. I/1911. (Nál. z 28. května 1935, č. 17.648/34.)

Bydlení ve společné domácnosti ve smyslu § 170, odst. 2., zák. č. 221/1924 Sb. nevyžaduje, aby kromě bydlení byly ve společné domácnosti ukojovány i jiné potřeby. (Nál. z 28. května 1935, č. 15.538.)

Vydala-li pojišťovna proti zaměstnavateli platební výměr stran určitého zaměstnance a na určité příspěvkové období, působí právní moc tohoto výměru i vůči pojišťovně a může tato, nejde-li o zvláštní případy v zákoně o soc. pojištění výslovně uvedené, nebo podle všeobecných předpisů přípustné, vydati dodatečný platební výměr za téhož zaměstnance a totéž období jen za předpokladů obnovy řízení. (Nál. z 25. června 1935, č. 12.924.)

Ženy zaměstnané úklidem, vařením a podobnými pracemi pro ošetřovance v nemocnici, nejsou pomocnicemi v domácnosti podle § 12, odst. 6. zák. č. 221/24 Sb. ve znění zák. č. 184/28 Sb. (Nál. z 28. června 1935, č. 17.064.)

Pojištění pensijní.

Také divadlo, nesledující účel výdělečný, jest podnikem ve smyslu § 69, odst. 1., bodu 2. zákona č. 26/1929 Sb.

Majitelem podniku rozumí cit. § 69, odst. 1., bod 2. zák. č. 26/1929 Sb. podnikatele, tedy osobu, na jejíž vrub se provozování podniku děje.

Obec, jež zadala bezplatně městskou divadelní budovu s příslušenstvím divadelnímu řediteli, jenž divadlo provozuje na vlastní vrub, není majitelem podniku, ručícím za pojistné podle cit. § 69, odst. 1., bodu 2. zák. č. 26/1929 Sb. (Nál. z 24. dubna 1935, č. 6011.)

Časové omezení kinematografické licence nezabavuje kinematografický podnik povahy stálého zábavního podniku podle § 1, odst. 1., č. 3 pensijního zákona č. 26/1929 Sb.

Práce kinooperátéra nejsou pracemi podobnými pracím uvedeným příkladem v cit. zákonném ustanovení a vyňatým z pojistné povinnosti. (Nál. z 15. června 1935, č. 16.855.)

Vyluka z pojistné povinnosti pensijní podle § 2, bodu 4. zák. č. 26/1929 Sb. není povahy absolutní a týká se jen činnosti zaměstnanců státu atd., vykonávané u zaměstnavatelů tam uvedených. (Nál. z 16. června 1935, č. 16.854.)

Pojištění úrazové.

Výstava aeroplánů, pořádaná aeroklubem, není skladištěm po živnostensku provozovaným podle čl. I., bodu 5. zákona č. 168/1894 ř. z. (Nál. z 18. června 1935, č. 16.948.)

Povinnost, pojistiti proti úrazu osoby, zaměstnané při hospodářském stroji podle § 5, odst. 1. zák. čl. VIII: 1912, postihuje majitele stroje pouze tehdy, když pracuje se strojem ve vlastním hospodářství, či pracuje jako podnikatel v hospodářství cizím. (Nál. z 22. června 1935, č. 16.974.)

Policejní věci.

Právo promíjeti neb zmírňovati tresty, uložené pravoplatně policejními trestními soudy (§ 117, bod 2. zák. čl. V: 1878, a § 12 zák. čl. XL: 1879), přísluší v zemi Slovenské a Podkarpatoruské vládě (§ 70 úst. listiny). (Nál. z 14. května 1935, č. 15.359.)

Ustanovení 1. odstavce článku IV. vlád. nařízení č. 107/1932 Sb., podle něhož nařízení zemského úřadu v Praze z 10. září 1930, č. 433.987/23-6040, o používání nákladních automobilů k dopravě osob, bylo zrušeno a nahrazeno příslušnými ustanoveními uvedeného vlád. nařízení, nevybočuje z mezí zmocnění daného vládě v § 3 zákona č. 124/1931 Sb.

Článek 3. zákona č. 125/1927 Sb. zmocňuje politické úřady, aby za účely uvedenými v článku 2., odst. 1. tohoto zákona příkazy nebo zákazy zasahovaly i do sféry zásadní dovolnosti, tedy i do sféry soukromoprávní, je-li to nutné v zájmu veřejném. (Nál. z 20. května 1935, č. 15.754.)

Ustanovení 3. odst. § 1 vlád. nařízení, č. 8/1928 Sb., podle něhož trestní řízení správní je vyňato z úpravy správního řízení, provedené tímto vlád. nařízením, je ve shodě s ustanoveními čl. 10. zákona č. 125/1927 Sb.

Vyměření náhradního trestu vězení pro případ nedobytnosti uloženého trestu na penězích podle článku 3. zákona č. 125/1927 Sb., je v mezích stanovené tu maximální sazby ponecháno úvaze úřadu. (Nál. z 14. června 1935, č. 16.448.)

Poplatky.

Ustanovení § 4 zák. č. 31/1878 ř. zák., vyžaduje k přerušení promlčení, aby strana ze sdělení, které dostala, mohla seznati, že úkon, který úřad předvezal, má sloužiti k vyměření poplatku.

Předpokladem úlev zák. č. 161/23 (ve znění zák. č. 163/24) o poplatkových úlevách při fusích je, aby společníci subjektu zaniklého dostali akcie (podíly) subjektu přejímajícího. (Nál. z 23. dubna 1935, č. 15.067.)

Vyměřovati dědické a darovací poplatky upravené předpisy platnými před účinností zák. čl. XI: 1918 náleží za účinnosti zákona č. 337/1921 Sb. na Podkarpatské Rusi do kompetence finančních ředitelství, nikoliv berních úřadů. (Nál. z 27. dubna 1935, č. 19.600/32.)

Byla-li písemnost, o níž jedná § 245 uher. c. ř. s. (zák. čl. I: 1911) předložena v řízení odvolacím, nelze tuto písemnost podrobiti poplatkům jiným než poplatkům podle § 7 zák. čl. XLIII: 1914, i když ona písemnost obsahuje okolnosti, jež možno uvést též v přípravném spise. (Nál. z 9. května 1935, č. 15.713.)

Soudním smírem ve smyslu § 20 zák. čl. XLIII: 1914 není pouze smír uzavřený ve sporném soudním řízení. (Nál. z 18. května 1935, č. 16.046.)

Účely dobročinnými ve smyslu § 107, bodu 6. zák. čl. XI : 1918 pro osvobození movitých jmění nadací od poplatkového ekvivalentu, rozumí se jen takové účely, jimiž se má čelití bídě a nouzi lidí. (Nál. z 20. května 1935, č. 16.086.)

Pro podmíněčné osvobození obchodní korespondence od poplatku podle uh. saz. pol. 59, bodu 4., odst. 1. není zapotřebí, aby právní jednání obsažené v korespondenci obchodníkové, resp. živnostníkové bylo samo předmětem jeho obchodní, resp. živnostenské činnosti, nýbrž stačí, jestliže se na předmět provozu vztahuje t. j. je s ním v příčinné souvislosti. (Nál. z 25. května 1935, č. 13.430.)

Povinnost platit poplatky podle § 7 zák. čl. XXV/1875 (saz. pol. 41/13 bodu IV. 3. 4. popl. pravidel) nezávisí na tom, zda bylo či nebylo třeba úředního povolení ku pořádání zábavy, představení, produkce nebo jiné podívané. (Nál. z 28. května 1935, č. 11.803.)

Osvobození od vkladného podle § 6, písm. e) zák. č. 210/1919 Sb. se týká jen vkladu zástavního práva na základě dlužního úpisu a nikoli také vkladu zástavního práva na základě listiny jiného druhu (listiny zabezpečující úvěr). (Nál. z 11. června 1935, č. 14.974.)

Ustanovení § 42 zák. čl. XI : 1918 o zjišťování hodnoty nemovitosti nelze použítí, jde-li o vyměření poplatku z převodu nemovitosti, uskutečněného trhovou smlouvou (§ 57 cit. zák.) neb dražbou (§ 62 cit. zák.). (Nál. z 22. června 1935, č. 19.325/34.)

Pisemná smlouva o prodeji dříví na zabraném velkém majetku pozemkovém, která nebyla podle § 4 zák. č. 118/20 Sb. do 14 dnů řádně státnímu pozemkovému úřadu hlášena, nestává se platnou (§ 1 A, č. 3 popl. z.) tím, že státní pozemkový úřad prodej ten neprohlásil za neplatný. (Nál. z 25. června 1935, č. 17.001.)

P o š t a.

Fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků při býv. státním pozemkovém úřadě v Praze není státním úřadem podle čl. II. č. 1 zák. č. 108/1865 ř. z. o osvobození od poštovního. (Nál. ze 17. května 1935, č. 15.534.)

Nároky poštovníků ze služebního poměru proti státu podle § 44 min. nař. 118/1910 ř. z. jsou povahy veřejnoprávní. (Nál. ze dne 24. května 1935, č. 13.989/1933.)

P r a c o v n í p r á v o.

Za „zaměstnání“ ve smyslu zákona čís. 39/1928 Sb. o ochraně domácího trhu práce nelze pokládat jen „zaměstnání“, podléhající ustanovením živnostenského řádu, zákona o obchodních pomocnících nebo čeledního řádu. (Nál. z 15. dubna 1935, č. 8491/34.)

Jestliže před rozhodnutím volebního výboru o připuštění předložené kandidátní listiny pro volbu závodního výboru podle nař. č. 2/1922 Sb. odvolají jednotliví voliči své podpisy a kandidátní listina nevykazuje v důsledku toho předepsaný počet podepsaných voličů, nemůže volební výbor pro tuto vadu kandidátní listinu hned nepřipustiti, nýbrž je povinen dříve vrátiti ji podle § 10, odst. 2. nař. č. 2/1922 Sb. k opravě formální vady.

Z počtu oprávněných voličů, jimiž musí býti ve smyslu odst. 2. § 9 nař. č. 2/1922 Sb. o volbě závodních výborů podepsána kandidátní listina, nelze vylučovati navrhované kandidáty. (Nál. z 8. května 1935, č. 15.656.)

Za výdělečnou činnost sluší s hlediska zák. č. 39/1928 Sb. o ochraně domácího trhu práce pokládati každou činnost, která je vykonávána za účelem ukojení nezbytných potřeb životních. (Nál. ze 16. května 1935, č. 16.439/34.)

Námítky proti volbě závodního výboru nelze odmítnouti jako opožděné jedině z toho důvodu, že nebylo zároveň učiněno o nich oznámení

předsedovi volebního výboru podle 3. odst. § 25 vlád. nař. č. 2/1922 Sb. (Nál. z 19. června 1935, č. 16.878.)

Účast zástupců zaměstnanců na sdělení podrobných pravidel podle 2. odst. čl. L zák. č. 54/1932 Sb. nelze uznati za případ potřeby k nahližení do mzdových a platových listin závodním výborem podle § 3 lit. b) zákona o závodních výborech.

Účast na správě pensijních fondů a jiných zařízení, určených pro podporu zaměstnanců po rozumu čl. L zák. č. 54/1932 Sb., nepřísluší ex lege závodnímu výboru podle § 3, lit. h) zák. o závodních výborech, č. 330/1921 Sb., nýbrž oněm zástupcům zaměstnanců, kteří jsou k tomu povoláni organizačním řádem, sdělaným podle odst. 2., čl. L zák. č. 54/1932 Sb. (Nál. z 19. června 1935, č. 16.929.)

Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku stížnosti podané k nejvyššímu správnímu soudu proti nálezu, který vydal senát rozhodčí komise podle zák. o závodních výborech (§ 17 zák. o s. s.), nepřísluší předsedovi senátu, nýbrž rozhodčí komisi ve složení podle § 26 zák. o záv. výborech. (Nál. z 19. června 1935, č. 16.930.)

Stavební právo.

Založí-li ministerstvo veř. prací, potvrzujíc přehledný a zastavovací plán podle zákona č. 88/1920 Sb. o státní reg. komisi pro Prahu s okolím, své rozhodnutí na skutečnostech, jež straně z řízení podle § 10 zákona nebyly známé, nemůže tak učiniti na újmu možné obrany, která straně podle § 10 zákona přísluší. (Nál. z 10. dubna 1935, č. 14.406.)

Při usnášení obecních orgánů o regulační úpravě podle předpisů stavebního statutu pro město Bratislavu z r. 1872, resp. dodatku k němu z r. 1881 nepřicházejí v úvahu předpisy §§ 8 až 14 zákona č. 329/1921 Sb. o obecních vydáních.

Na komunikace, jež jsou předmětem regulační úpravy podle předpisů stavebního statutu pro město Bratislavu z r. 1872, resp. dodatku k němu z r. 1881, nevztahuje se ustanovení zák. čl. I z r. 1890 o veřejných cestách a mýtech. (Nál. z 26. dubna 1935, č. 15.181.)

Za přestoupení §§ 20, 40, 42 a 50 čes. stav. řádu může podle § 127 téhož zákona býti potrestán i ten, kdo stavbu provádí, třebaš nebyl stavebníkem.

Předpis § 4 min. nař. č. 61/1855 ř. z. o promlčení trestně-policejních přestupků se vztahuje také na přestupky podle stavebního řádu pro Čechy-venkov (č. 5/1889 zem. zák. čes.). (Nál. z 26. dubna 1935, č. 15.211.)

Nedostatek podpisu souseda na protokole o stavební komisi, konané podle § 30 stavebního řádu pro Čechy (zák. č. 40/1886 zem. zák. čes.) neopravňuje sám o sobě stavební úřad k úsudku, že soused námítky, do protokolu zapsané, při komisi nevnesl. (Nál. z 10. května 1935, č. 15.659.)

V přehledném a zastavovacím plánu podle zákona č. 88/1920 Sb. může býti obsažen také zákaz zřizovati suterénní byty, je-li tento zákaz odůvodněn ohledem na všeobecné místní poměry v regulovaném území. (Nál. z 29. května 1935, č. 16.354.)

K potřebám komunikačním, k nimž má býti v rámci hospodářských zájmů podle § 1 zák. č. 88/20 Sb. přihlíženo, náleží i letiště.

Státní regulační komise pro Prahu a okolí může pro účely letecké dopravy prohlásiti přehledným plánem regulačním a zastavovacím za nezastavitelné nejen pozemky určené pro přistávání a vzletání letadel, nýbrž z důvodu bezpečnosti letecké dopravy i pozemky na blízkou nich ležící. (Nál. z 5. června 1935, č. 15.389.)

Školství.

Učiteli — správci jednotřídní obecné školy národní — přísluší nárok na správcovský přídatek ve smyslu § 15, odst. 1. zák. č. 104/1926 Sb. ve výši 750 Kč. (Nál. z 11. dubna 1935, č. 14.576.)

„Rozhodnutím neb opatřením“ ve smyslu § 2 zák. o s. s. není výrok, obsažený v rozhodnutí o převodu učitele do požitků podle zákona č. 104/26 Sb., že učitel, vyhoví-li zákonným podmínkám, nabude nároku na zvýšení služného od určitého dne. (Nál. z 11. června 1935, č. 16.311/31.)

Předpis odst. 6. § 30 učitelského zákona postihuje všechny nároky na služební příjmy bez rozdílu, kdy vznikly a kdy byly uplatněny. (Nál. ze 13. června 1935, č. 16.807.)

V řízení o rozdělení společné správy školy občanské a školy obecné nemá ředitel, jenž spravoval obě školy, postavení procesní strany, zejména ani z titulu nároku na vyšší ředitelský příravek podle § 15 zák. č. 104/1926 Sb. za správu obou škol. (Nál. ze 13. června 1935, č. 16.722.)

Pouhá skutečnost, že jde o člena církevního řádu, nemůže s hlediska § 21, odst. 2. zák. čl. XXVII:1907 býti sama o sobě zákonným důvodem k odepření souhlasu s volbou učitele na škole církevní. (Nál. z 28. června 1935, č. 16.357.)

Šlechtictví.

Nedopouští se přestupku podle bodu 1. § 6 zák. č. 243/1920 Sb. ten, kdo — byť úmyslně a veřejně — označuje zrušeným šlechtickým titulem osobu třetí. (Nál. z 29. dubna 1935, č. 13.976.)

Váleční poškozenci.

Pro počátek lhůty k uplatnění samostatného nároku vdovy na důchod předků podle § 25 zák. č. 142/20 Sb. ve znění zák. č. 39/1922 Sb., není sama o sobě rozhodná doba úmrtí jejího manžela, jemuž důchod ten byl dříve přiznán. (Nál. z 16. dubna 1935, č. 14.799.)

Zastavití důchod válečného poškozence podle § 31, lit. c) zák. č. 142/1920 Sb. může úřad i při přechodném pobytu válečného poškozence v cizině. (Nál. z 23. dubna 1935, č. 11.430/33.)

Osoba, jež byla uznána invalidou se sníženou způsobilostí k výdělku pod 20%, nemůže po uplynutí desetileté lhůty od doručení výměru o uznání invalidity žádati o prohlídku z důvodu zhoršení zdravotního stavu (§ 29, odst. 3. zák. č. 142/20 Sb.). (Nál. z 21. května 1935, č. 16.114.)

Ustanovení prováděcího vládního nařízení č. 363/1922 Sb. k § 2 a), odst. 1. k zákonu o požitcích válečných poškozenců, pokud stanoví, že příjmem ve smyslu zákona se rozumí příjem, tvořící základ pro ukládání daně z příjmu, je ve shodě se zákonem. (Nál. z 11. června 1935, č. 15.638.)

Vodní právo.

Vodoprávní úřad je příslušný rozhodovati o nároku obce na ochranu nezbytně nutného množství vody k hašení a zásobování obyvatelstva i tenkrát, vychází-li ohrožení z nakládání s vodou spodní.

Obci přísluší nárok na ochranu nezbytně nutného množství vody k hašení a zásobování obyvatelstva i oproti jakémukoliv nakládání s vodou spodní. (Nál. z 24. dubna 1935, č. 15.210.)

Protí výroku vodoprávního úřadu o výši odškodného podle § 61 zák. čl. XXIII:1885 (uh. vodní zákon) je stížnost k nejvyššímu správnímu soudu nepřipustná (§ 26 zák. čl. XVIII:1913 a § 3, lit. a) zák. o s. s.). (Nál. z 22. května 1935, č. 15.990.)

Vojenské věci.

Oložiti vlastníku soukromé cesty povinnost, aby ji dal pro veřejnou komunikaci k dispozici jako náhradní cestu za veřejnou cestu, která v důsledku provozu vojenské střežnice byla uzavřena, může podle § 12 zák. čl. XXXIX:1895, nedocílí-li se dohody, vysloviti toliko ministr národní obrany v dohodě s ministrem vnitra. (Nál. z 12. dubna 1935, č. 14.634.)

Zaměstnanci veřejni.

I. „Výdělečným příjmem, jenž jest podkladem pro vyměření daně z příjmu“ ve smyslu § 18, zák. č. 286/1924 Sb., sluší rozuměti za účinnosti zák. č. 76/1927 Sb. o přímých daních skutečný a čistý příjem po odečtení všech srážek podle posléz cit. zákona přípustných, vzešlý téhož roku, ve kterém přijaty snížené státní odpočívne požitky.

II. Tříletou lhůtu, za kterou lze požadovati zpět přeplatky odpočívne požitků podle § 9, odst. 2. zák. č. 287/1924 Sb., jest čítati zpět ode dne doručení výměru, kterým se přeplatek požaduje.

III. Pro oznamovací povinnost „výdělečného příjmu“ nestanoví § 19 zák. č. 286/1924 Sb. žádné lhůty a jest ji splniti bez zbytečného průtahy, jakmile státní pensista má nebo nabude nároku na výdělečný příjem podle § 18 téhož zák. (Nál. z 15. dubna 1935, č. 14.703.)

Úředník jest podle § 84, odst. 1., služební pragmatiky (č. 15/1914 ř. z.) zásadně oprávněn ohlásiti svůj bezvýhradný a bezpodmínečný výstup ze státního služebního poměru, nemá však právního nároku na to, aby úřad přijal k tomuto ohlášení výstupu připojené další přání nebo úpravu, ať časově či jinak vyjádřenou. (Nál. z 29. dubna 1935, č. 15.200.)

Předpisu § 151, odst. 7. zákona ze dne 26. června 1926, č. 103 Sb. o lhůtě k opravě chybné výměry služebních příjmů, nelze použiti při prvním vyměřování služebních příjmů státním úřadem při přechodu bývalého samosprávného zaměstnance podle § 10 zák. č. 125/1927 Sb. do služby státní. (Nál. z 13. května 1935, č. 15.760.)

Při výpočtu šestileté služební doby kancelářského oficianta ve smyslu § 7, odst. 7. plat. zák. č. 103/1926 Sb. zůstává služební doba legionářská mimo úvahu. (Nál. z 16. května 1935, č. 15.846.)

Ustanovení § 15, odst. 1. vl. nař. č. 335/1922 Sb. o potvrzování zaměstnanců města Bratislavy je ve shodě se zákonem č. 233/1920 Sb. (Nál. z 11. června 1935, č. 2163/34.)

Vláda jest podle § 212, odst. 4. plat. zák. příslušnou rozhodovati o schválení rozhodnutí bývalé zemské správní komise slezské stran příznání vyššího platového stupně téže platové stupnice a určení pensijní základny zaměstnanci země Slezské nad míru stanovenou v § 212, odst. 1. plat. zákona, třeba ve výměru zaměstnanci doručeném nebylo schválení to vyhrazeno.

Příznání vyššího platového stupně téže platové stupnice podle § 196, odst. 7. a § 207 plat. zák. bývalou zemskou správní komisí slezskou úředniku v době, než byl plat. zák. č. 103/1926 Sb. na zaměstnance země Slezské recipován, nelze pokládati za jmenování ve smyslu § 212, odst. 2. plat. zák.

Preklusivní lhůty § 151, odst. 7. a 8. platového zák. č. 103/1926 Sb. počínají běžeti v případech, v nichž výměra služebních (pensijních) příjmů podléhá schválení dozorčím úřadem podle § 212, odst. 4. plat. zákona, teprv od doručení schvalovacího aktu dozorčího úřadu. (Nál. z 25. června 1935, č. 14.087.)

Úředník obecní nemá za účinnosti předpisu § 212, odst. 1. platového zákona č. 103/1926 Sb. právního nároku na trvalé ustanovení podle předpisu § 8, odst. 1. zák. o obecních úřednících č. 35/1908 čes. zem. zák. již po jednoroční službě prozatímní, je-li podle platového zákona pro obdobného zaměstnance státního k nabytí nároku na ustanovení úředníkem předepsána čekatelská doba delší.

Při zjišťování míry služebních nároků podle ustanovení § 212, odst. 1. platového zákona č. 103/1926 Sb. jest prozatímního obecního úředníka srovnávati s úřednickým čekatelem v přípravné službě státní. (Nál. z 28. června 1935, č. 16.578.)

Zemědělství.

Osoba, která nenajala od majitele lesa provádění těžeb, nýbrž koupila určité množství stromů k vykácení, není osobou, která ve smyslu § 8 zák. č. 37/1928 Sb. má právo těžiti dříví v cizím lese. (Nál. z 18. května 1935, č. 16.041.)

Železniční právo.

Obec je oprávněna v řízení, konaném podle nař. č. 19/1879 ř. z., o změně obsluhy závor na železničním přejezdu, uplatňovati námitky s hlediska snadnosti dopravy po silnici, v jejíž trati leží železniční přejezd. (Nál. z 31. května 1935, č. 16.426.)

Živnostenské právo.

Stavitel, který provozuje živnost mistra tesařského na základě jedné koncesní listiny, znějící jak na živnost stavitelskou tak na živnost mistra tesařského, je podle § 107 živn. ř. také členem společenstva mistrů tesařských, nejsou-li obě živnosti sloučeny v jedno živnostenské společenstvo. (Nál. z 29. dubna 1935, č. 13.871.)

Jediným znakem pravidelné dopravy motorovými vozidly podle zák. č. 198/1932 Sb. jest, že provoz dopravy je časově a místně upraven tak, že lze s ní počítati jako s dopravou se opakující. (Nál. ze 16. května 1935, č. 15.753.)

Předpis 2. věty odst. 4. § 23 a) ž. ř., podle něhož lze průkaz způsobilosti pro koncesovanou živnost po továrníku provozovanou podati v osobě náměstka, vztahuje se jen na tovární živnosti, provozované veřejnou obchodní neb komanditní společností. (Nál. ze 7. června 1935, č. 16.511.)

Vdova po majiteli živnosti hostinské, jenž zemřel již za účinnosti zákona č. 112/1927 Sb., není podle § 3 odst. (1) č. 1. lit a) tohoto zákona osvobozena od průkazu způsobilosti. (Nál. z 11. června 1935, č. 15.828.)

Řízení správní a řízení před nejv. správním soudem.

Dopouští-li výrok úřadu, na němž stěžovatel buduje stížnost, dvoji různý výklad, nelze shledati nezákonným, ani vadným, volil-li úřad z těchto výkladů straně nepřiznivý. (Nál. z 21. května 1935, č. 3534/33.)

Shledá-li nejv. správ. soud stížnost na rozhodnutí (resp. intimaci) úřadem mezitím již zrušené bezpředmětnou, jest řízení o této stížnosti zastaviti.

Výrok tento možno učiniti společně s nálezem o stížnosti na nové rozhodnutí, kterým zrušené rozhodnutí (resp. intimace) bylo nahrazeno. (Nál. z 22. května 1935, č. 15.436.)

Rozhodovaly-li ve věci úřady finanční, jež podle výslovného předpisu nejsou k rozhodování povolány, je řízení podstatně vadné. Vadnost taková nemůže býti sanována submisí strany. (Nál. z 6. června 1935, č. 6320/33.)

Rozhodovati o náhradě škody, která byla — podle tvrzení strany — zaviněna orgány státu neoprávněným zabavením soli, přísluší na Slovensku a v Podkarpatské Rusi do kompetence řádných soudů. (Nál. z 12. června 1935, č. 16.720.)

Proti výnosu ministerstva vnitra, jakožto pouhému intimátu rozhodnutí vlády, může stížnost k nejvyššímu správnímu soudu brojiti jen co do otázky, zda intimátem tím bylo rozhodnutí vlády sděleno straně obsahově správně a úplně, čili nic. (Nál. z 25. června 1935, č. 14.087.)